

Азаматтар қауіпсіздігі – басты міндет

Суретті түсірген А.ДУЖЕШКОВ, Е.ІКІМБЕВ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Төтенше жағдайлар министрі Сырым Шәріпхановты қабылдады. Президентке Төтенше жағдайлар министрлігінің атқарып жатқан жұмыстары мен жоспары жөнінде баяндалды.

Мемлекет басшысына министрлікте алдағы уақытта жүзеге асырылатын трансформация және қоғамда қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру жұмыстары туралы мәлімет берілді. Министрдің айтуынша, төтенше

жағдайлардың саны мен ауқымы ұлғайған кезде азаматтық қорғаудың мемлекеттік жүйесін төтенше жағдайдың салдарын жоюдан бұрын оның алдын алуға бағдарлау көзделіп отыр.

Сонымен қатар Президентке құтқару бөлімшелерінің материалдық-техникалық базасын жарактандыру және цифрландыру ісін нығайту, сондай-ақ құтқарушылар мен өрт сөндірушілердің кадрлық әлеуетін арттыру, оларды әлеуметтік қорғау шараларын күшейту жөнінде ақпарат берілді.

Сырым Шәріпханов халықты алдын ала қорғауға қажетті жағдай жасау мақсатында қолданыстағы нормативтік-құқықтық актілерге өзгерістер мен толықтырулар енгізуге айрықша мән беріліп отырғанын айтты.

Кездесу соңында Қасым-Жомарт Тоқаев министрлікке төтенше жағдайлардың санын азайту, сондай-ақ азаматтардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған шаралар кешенін жүзеге асыру жөнінде тапсырма берді.

Мұнайлы өңірі ауыз суға мұқтаж

Президент Қасым-Жомарт Тоқаев Маңғыстау облысы Мұнайлы ауданы тұрғынының тұрғы су тапшылығына қатысты арыз-шағымына назар аударды.

Мемлекет басшысы Үкімет пен облыс әкімдігіне аталған мәселені мүмкіндігінше қысқа мерзімде шешуді тапсырды. Үкіметтің мәліметі бойынша бүгінде өңірдегі су тапшылығы – ең өзекті мәселелердің бірі. Судың жетіспеушілігі тәулігіне 77 200 текше метрді құрайды. Ауыз судың тапшылығы, әсіресе жаз мезгілінде қатты сезіледі.

Мұнайлы ауданында күрделі жағдай қалыптасып отыр. Қазіргі уақытта «Каспий» су тұщыту зауытындағы істен шыққан сорғы қондырғысының жөнделіп жатқанына байланысты аудандағы су беру мөлшері тәулігіне 13 мың текше метрден 10 мың текше метрге дейін азайған.

Аудан тұрғындары арасында түсіндіру жұмыстары жүргізіліп

жатыр. Мәселені кезек-кезеңімен шешу үшін өңірде су тұщыту зауыттары мен қондырғылардың құрылысы жүргізіліп келеді.

Халық санының жыл сайын өсуіне байланысты «Каспий» су тұщыту зауытының қуатын тәулігіне 20 мың текше метрге арттыру қажет. Бұл ауыз су беру мөлшерін тәулігіне 40 мың текше метрге дейін жеткізуге мүмкіндік береді. Осы мақсатта Үкімет резервінен 5,6 миллиард теңге бөлу жөнінде шешім қабылданды.

Мұнайлы ауданын сумен «Маңғыстау жылу» МКК қамтамасыз

етеді. Ауыз су тапшылығына байланысты «Маңғыстау жылу» МКК халыққа суды құбыр арқылы кесте бойынша жеткізеді. Сонымен қатар суды аудан тұрғындарының сұранысы бойынша су таситын көлікпен әкеледі.

«Каспий» су тұщыту зауытының қуатын тәулігіне 40 мың текше метрге дейін жеткізу жөніндегі жобаның жүзеге асырылуы Мұнайлы ауданының ауылдары мен Қаракия ауданы Құрық ауылының тұрғындарын сумен үздіксіз қамтамасыз етуге және су тапшылығын толық жоюға мүмкіндік береді.

Заңсыз шығарылған қаражатты қайтаратын құжат

Мемлекет басшысы «Заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Заңға қол қойды.

Заң нормаларына сәйкес қайтару тетіктері ірі сыбайлас жемқорлық субъектілеріне және әкімшілік-билік ресурстары (байланыстары, ықпалы) бар адамдармен сыбайлас олигополиялық топтарға қолданылады.

Заң жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын (атқарған) субъектілерге, мемлекеттік заңды тұлғаларға, квазимемлекеттік сектор

субъектілеріне, сондай-ақ аталған тұлғалармен аффилирленген субъектілерге қолданылады.

Заң ережелерін қолдану үшін көрсетілген критерийлерге қосымша тұлғаларда Заңда белгіленген шекті сомадан – 13 млн АЕК-тен асатын (44 млрд 850 млн теңге немесе шамамен 100 млн АҚШ доллары) активтері болуға тиіс.

(Соңы 3-бетте)

Даңқты футболшы ұмытылмайды

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев спорт ардагері Сейілда Байшақовтың отбасы мен жақын туыстарына көңіл айтып.

Президент Қасым-Жомарт Тоқаев қазақ футболының аңызына айналған даңқты спорт ардагері Сейілда Байшақовтың дүниеден өтуіне байланысты оның отбасы мен жақын туыстарына көңіл айту жеделхатын жолдады.

– Сейілда Икрамұлы «Қайрат» футбол командасының сапында көп жылдар бойы өнер көрсетіп, жасындай жарқыраған еді. Білікті банкер ретінде жастарды жеңіске жетудің қыр-сырына үйретіп, елімізде осы спорт түрінің дамуына зор үлес қосты. Өмірде адал еңбек етіп, өшпес із қалдырған Сейілда Икрамұлының есімі мен бейнесі мәңгі ұмытылмайды. Марқұмның иманы саламат, жаны жәннатта болсын, – деп жазылған жеделхатта.

ТОЛҒАНДЫРАП ТАҚЫРЫП

Қаптаған құрылыс, қордаланған мәселе

Астананың ажарына көлеңке түсіреді

Астана елорда болғалы құрылыс қарқыны бәсеңдеген емес. Құрылыс күшейген сайын қаланың құлашы кенте жайылып, құлпыра түсті. Алайда алып шаһарға айналып келе жатқан, қалыптасу үдерісіндегі осынау құрылымда бас жоспармен үйлеспейтін жүйесіз, ретсіз, қисық қаланған «кірпіштер» де баршылық. Президент Қасым-Жомарт Тоқаев елорданы дамыту мәселелері жөніндегі кеңесте мұндай олқылықтардың барлығын жіпке тізгендей алға тартып, қаладағы жүйесіздікті қатаң сынға алды.

Орынбек ӨТЕМҰРАТ, «Egemen Qazaqstan»

Астананың дамуындағы күрмеуі қиын мәселелердің дені құрылыс саласына тиесілі екені түсінікті. Бақылаусыз, бей-берекет салынып жатқан қаптаған құрылыс нысаны

қаланың сиқын қашырып, тынысын тарылта түсіп, жылу мен судың жеткіліксіздігі, көлік кептелісі, саябақтардың жоқтығы сияқты көптеген мәселені одан сайын ушықтырып жіберді.

(Соңы 5-бетте)

Суретті түсірген Еран ОМІД, «EQ»

РЕСМИ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ

Заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы

Осы Заң қазақстандықтардың қазіргі және келешек ұрпағының мүддесі үшін, Қазақстан халқының бұзылған құқықтарын қалпына келтіру, құқық үстемдігін, әлеуметтік әділеттілікті, Қазақстан халқының игілігі үшін оның экономикалық және әлеуметтік тұрғыдан орнықты дамуын қамтамасыз ету мақсатында, заңсыз иемденілген активтерді анықтау және мемлекетке қайтару (бұдан әрі – активтерді қайтару) жөніндегі қоғамдық қатынастарды реттейді.

(Жалғасы 6-бетте)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ ЗАҢЫ

«Прокуратура туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

1-бап. «Прокуратура туралы» 2022 жылғы 5 қарашадағы Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1) 5-бапта:

(Жалғасы 8-бетте)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ

Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

1-бап. Қазақстан Республикасының мына заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1. 1994 жылғы 27 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (Жалпы бөлім):

(Жалғасы 9-бетте)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ

Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

1-бап. 2014 жылғы 5 шілдедегі Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1) 214-баптың 3-1-бөлігінің бірінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

(Жалғасы 11-бетте)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ

«Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Қазақстан Республикасының Кодексіне (Салық кодексі) толықтыру енгізу туралы

1-бап. 2017 жылғы 25 желтоқсандағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Қазақстан Республикасының Кодексіне (Салық кодексі) мынадай толықтыру енгізілсін:

30-баптың 3-тармағының 5) тармақшасы «аудит жөніндегі уәкілетті органға» деген сөздерден кейін «және активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органға» деген сөздермен толықтырылсын.

2-бап. Осы Заң алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының Президенті
Қ.ТОҚАЕВ

Астана, Ақорда, 2023 жылғы 12 шілде
№ 25-VIII ҚРЗ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ

Заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы

(Жалғасы. Басы 1-бетте)

1-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар
Осы Заңның мақсаттары үшін мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) адал иемденуші — осы Заңның 2-бабында аталған тұлғалармен үлестес емес, мүлікті өтеулі түрде және нарықтық шарттарда иемденген әрі бұл ретте мүліктің заңсыз иемденілген активтерге қатысы бар екенін білмеген немесе білуге тиісті болмаған тұлға;

2) адал кредитор — осы Заңның 2-бабында аталған тұлғалармен үлестес емес, аталған тұлғалармен жасалған мәмілелерден туындаған, олардың мүлкімен қамтамасыз етілген мүліктік талап ету құқықтары бар тұлға, оның ішінде қарыз берушілер, сондай-ақ жалға алушылар;

3) активтер — Қазақстан Республикасындағы және оның шегінен тысқары жердегі мүліктік игіліктер мен құқықтар (мүлік), оған қоса осындай мүліктен алынған (алынатын) кез келген мүліктік игілік пен құқық (мүлік);

4) активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган — Қазақстан Республикасы прокуратура органдарының активтерді қайтару жөніндегі ведомствосы;

5) активтерді түрлендіру — активті, оның нысанын немесе түрін материалдық, қаржылық немесе заңдық тұрғыдан өзгертуді және (немесе) түрлендірудің кез келген нысаны, осындай өзгерту және (немесе) түрлендіру не қосу тәсіліне қарамастан, активті басқа активке ішінара немесе толық қосу, оның ішінде валютаны, валюталық құндылықтарды, бағалы қағаздарды немесе өзге де қаржы құралдарын бір түрден басқа түрге конвертациялау, бағалы қағаздарды немесе өзге де қаржы құралдарын қатысу үлестеріне конвертациялау, өзге активтерді басқа актив түрлеріне конвертациялау, активті өзге активке айырбастау, активті ақшалай соманы төлеуге немесе өзге де қарсы ұсынуға айырбастау үшін өткізу және бағыты ұқсас өзге де әрекеттер;

6) активті бақылау (бұдан әрі — бақылау) — активті кез келген түрде тікелей немесе жанама басқару мүмкіндігі және (немесе) активтің заң жүзіндегі тағдырын кез келген тәсілмен, оның ішінде жанама түрде және кез келген негізде бір немесе бірнеше тұлға мен ұйым арқылы, активтер тұлғанын (тұлғалар тобының) меншігіне, пайдалануында, иелігіне және (немесе) бақылауында болған не болжам бойынша болған кезең ішінде айқындау мүмкіндігі;

7) активті номиналды иеленуші — өзге тұлғаның мүддесі үшін және (немесе) тапсырмасы бойынша активтің меншік иесінің (иеленушісінің, пайдаланушысының) құқықтарын жүзеге асыратын тұлға;

8) әкімшілік-билік ресурстары (байланыс, ықпал) — тиісті субъектінің және (немесе) оның үлестес тұлғаларының кәсіпкерлік қызметті жүргізуінің басқесекестік емес қолайлы жағдайын қалыптастыру мақсатында Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін қабылдауы не Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының шешімдер қабылдауына (актілер қабылдауына, әрекеттер жасауына, әрекетсіздігіне), сол сияқты мемлекеттік кәсіпорындар мен мекемелер органдарының, квазимемлекеттік сектор субъектілерінің, жарғылық капиталына мемлекет тікелей немесе жанама қатысатын өзге де ұйымдардың шешімдер қабылдауына тұлғаның ықпал ету мүмкіндігі;

9) әлеуметтік жобарлар — денсаулық сақтау, білім беру саласындағы, халықтың әлеуметтік жағынан қорғалмаған топтарын, мүгедектігі бар адамдарды, жетім балаларды, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды, ауыл жастарын, жұмыссыздарды, монокалдар, ауылдық елді мекендер тұрғындарының мұқтажды үшін коммуналдық және әлеуметтік-мәдени инфрақұрылым объектілерін қолдау саласындағы жобарлар және Қазақстан Республикасының Ұкіметі айқындайтын өзге де жобарлар;

10) заңсыз иемденілген активтер — соттың осы Заңда көзделген негіздер бойынша пайда болуы түсініксіз активтер деп таңуына байланысты мемлекетке қайтарылға жататын активтер;

11) пайда болуы түсініксіз активтер — тиісті тұлға активтер құнының өзінің заңды кірістерінің не осындай активтерді иемденуге жұмсалған шығыстарын жабудың өзге де заңды көздерінің мөлшеріне сәйкес келуін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен сотқа дәлелдей алмаған, субъектінің және (немесе) оның үлестес тұлғаларының активтері;

12) туыстық қатынастары бар адамдар — ата-аналар (ата-ана), балалары және олардың жұбайлары (зайыптары), бала асырап алушылар және олардың жұбайлары (зайыптары), асырап алынған балалар және олардың жұбайлары (зайыптары), ата-анасы бір және ата-анасы бөлек ағалы-інілер мен апалы-сіңілер (қарындасар) және олардың жұбайлары (зайыптары), ата, әже, немерелер, шөберелер және олардың жұбайлары (зайыптары), арғы ата, арғы әже;

13) үстеме кірістер — әкімшілік-билік ресурстарын (байланысты, ықпалды) пайдалану нәтижесінде (пайдалану арқылы) алынған, алу шарттары мен мөлшері (сомасы) осы Заңға сәйкес белгіленетін кірістер.

2-бап. Осы Заңның қолданылу саласы

1. Осы Заң Қазақстан Республикасында заңсыз алынған қаражатқа (кірістерге) иемденілген Қазақстан Республикасының аумағындағы активтер не Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі активтер меншігіне, пайдалануында, иелігіне немесе бақылауында болатын (болған) не болжам бойынша болатын (болған) және тұлғаларға — Қазақстан Республикасының азаматтарына, шетелдіктерге және азаматтығы жоқ адамдарға, «Астана» халықаралық қаржы орталығының аумағын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының аумағында тіркелген заңды тұлғаларға, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде тіркелген заңды тұлғаларға, сол сияқты құрылған (тіркелген) еліне қарамастан, заңды тұлға құрмайтын шетелдік құрылымдарға қатысты Қазақстан Республикасының аумағында қолданылады.

2. Осы Заң Қазақстан Республикасы азаматтарының тұрған жеріне және меншігіне, иелігіне немесе бақылауында Қазақстан Республикасының аумағындағы активтердің болуына (болмауына) қарамастан, оларға қатысты қолданылады.

3. Осы Заң, егер шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдар бұрын Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұрған болса не Қазақстан Республикасының салық резиденттері болып табылса, мұндай адамдардың тұрған жеріне және меншігіне, иелігіне немесе бақылауында Қазақстан Республикасының аумағындағы активтердің болуына (болмауына) қарамастан, оларға қатысты қолданылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігі аталған тұлғалардың немесе олардың үлестес тұлғаларының Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұрған не Қазақстан Республикасының салық резиденті болған кезеңде заңсыз иемденген активтеріне қатысты қолданылады.

4. Осы Заң осы баптың 3-тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген тұлғалардың үлестес тұлғалары болып табылатын (болып табылған) шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарға қатысты қолданылады.

Осы Заң шетелдіктерге, азаматтығы жоқ адамдарға, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде тіркелген заңды тұлғаларға, сол сияқты құрылған (тіркелген) еліне қарамастан, заңды тұлға құрмайтын шетелдік құрылымдарға, оның ішінде осы баптың 1 — 3-тармақтарында аталған және (немесе) Қазақстан Республикасында заңсыз алынған қаражатқа (кірістерге) иемденілген Қазақстан Республикасының аумағындағы активтер не Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі активтер меншігіне, пайдалануында, иелігіне немесе бақылауында тікелей немесе жанама түрде болатын (болған) не болжам бойынша тікелей немесе жанама түрде болатын (болған) не осы баптың 1 — 3-тармақтарында аталған тұлғалардан активтерді иемденген тұлғалардың үлестес және (немесе) байланысты тұлғалары болып табылатындарға (болып табылғандарға) қатысты да қолданылады.

5. Осы баптың 1 — 4-тармақтарында көзделген ережелер ескеріле отырып, осы Заңның заңсыз иемденілген активтерді мемлекет кірісіне айналдыру туралы нормалары мынадай белгілерге сәйкес келетін тұлғаларға қатысты қолданылады:

1) осы Заңда көзделген көздерден өздеріне қатысты мынадай: осы адамның жауапты мемлекеттік лауазымды, мемлекеттік заңды тұлғада немесе квазимемлекеттік сектор субъектісінде басқарушылық функцияларды орындауды көздейтін лауазымды атқаратын адам болып табылатыны (болып табылғаны) туралы және (немесе) жауапты мемлекеттік лауазым атқаратын (атқарған) адамдарға және (немесе) мемлекеттік заңды тұлғада немесе квазимемлекеттік сектор субъектісінде басқарушылық функцияларды орындайтын (орындаған) адамдарға қатысты әкімшілік-билік ресурстарының (байланыстың, ықпалдың) болуы (оның ішінде, бұрын болуы) туралы;

әкімшілік-билік ресурстарын (байланысты, ықпалды) пайдалану нәтижесінде (пайдалана отырып) активтерді және (немесе) кірістерді (оның ішінде, бұрын алынған активтерден) алу (оның ішінде, акцияларын (жарғылық капиталдарға қатысу үлестері) жеке тұлға иеленетін заңды тұлғаларды қоса алғанда, тікелей немесе үлестес тұлғалар арқылы) туралы мәліметтер бар (жиынтығында) жеке тұлғалар (бұдан әрі — субъект);

2) субъектілермен үлестес жеке және заңды тұлғалар.

6. Шешімдерді (әрекетті, әрекетсіздікті) тікелей және (немесе) жанама немесе өзге де түрде айқындау және (немесе) әрқайсысы (тұлғалардың бірі) қабылдайтын шешімдерге (жасайтын әрекеттерге, әрекетсіздікке) қандай да бір ықпал етуге мүмкіндігі бар және (немесе) болған, төменде санамаланған негіздердің

бірі бойынша субъектілермен немесе өзара байланысты жеке және (немесе) заңды тұлғалар субъектілердің үлестес тұлғалары болып табылады:

1) туыстық қатынастары бар адамдар, жұбайы (зайыбы), оның ішінде бұрынғы жұбайы (зайыбы), жұбайымен (зайыбымен) туыстық қатынастары бар адамдар, оның ішінде бұрынғы жұбайымен (зайыбымен) туыстық қатынастары бар адамдар;

2) туыстар, жұбайының (зайыбының) туыстары, сондай-ақ бұрынғы жұбайының (зайыбының) туыстары;

3) жеке тұлғаның асырауындағы не онымен бірлесіп шаруашылық жүргізетін адамдар;

4) осы бапта көзделген субъектінің немесе өзге де жеке тұлғаның әрекеттерді айқындауға нақты мүмкіндігі болатын, оның ішінде оларға, заңның, өзге де құқықтық актінің немесе құрылтай құжатының күшіне орай олардың атынан әрекет етуге уәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ заңды тұлғаның немесе заңды тұлға құрмайтын бірлестіктің (ұйымның) басқару органдарының мүшелеріне нұсқау беру мүмкіндігі болатын және тұлғалар, заңды тұлғалар және құрылған (тіркелген) еліне қарамастан, заңды тұлға құрмайтын бірлестіктер (ұйымдар);

5) субъектілердің және олармен үлестес тұлғалардың тапсырмасы бойынша және (немесе) мүдделерінде өзгеше түрде әрекет ететін тұлғалар, оның ішінде осындай субъектілердің және олармен үлестес тұлғалардың мүлкін сенімгерлік басқарушылар болып табылатын, сол сияқты аталған субъектілердің және олармен үлестес тұлғалардың активін өзге де иемденушілер, номиналды немесе нақты иеленушілер болып табылатын тұлғалар;

6) субъектілермен және олармен үлестес тұлғалармен жасалған келісімнің және (немесе) өзге де уағдаластық негізінде мүлікті иеленетін, пайдаланатын немесе оған билік ететін тұлғалар;

7) субъектілермен және олармен үлестес тұлғалармен ортақ меншігі бар тұлғалар;

8) субъектілерге және олармен үлестес тұлғаларға ортақ коммерциялық және экономикалық мүдделер арқылы байланысты жеке және заңды тұлғалар;

9) субъектілер және (немесе) олармен үлестес тұлғалар тікелей және (немесе) жанама түрде бақылайтын заңды тұлға;

10) трастық қорларды және (немесе) басқа да ұқсас құрылымдарды құруға тартылған, сондай-ақ құрылтайшыларын, қаржы ұйымдарын, оның ішінде банкітерді, пайда алушыларды, басқарушыларды және активтерді басқарушылар және (немесе) иеленудің және (немесе) пайдаланудың трастық және өзге де ұқсас құрылымына қатысы бар өзге де тұлғаларды қоса алғанда, трастық қорларды және (немесе) басқа да ұқсас құрылымдарды иеленуге және (немесе) басқаруға тартылған тұлғалар;

11) комиссия субъектілермен және олармен үлестес тұлғалармен үлестес деп таныған өзге де жеке және (немесе) заңды тұлғалар.

7. Осы баптың 1 — 6-тармақтарында көзделген ережелер ескеріле отырып, осы Заңның тұлғаларды тізіміне енгізу, активтерді ашып көрсету жөнінде декларацияларын тапсыру туралы, сол сияқты осындай тұлғалар активтерінің пайда болуы түсініксіз активтер деп таңылуына байланысты оларды мемлекет меншігіне айналдыру туралы нормалары өздерінің (сол сияқты олардың мұрагерлерінің және құқықтық мирасқорларының) меншігіне, пайдалануында, иелігіне немесе бақылауында жиынтық мөлшері айлық есептік көрсеткіштің он үш миллион еселенген мөлшеріне тең немесе одан асатын активтер болатын тұлғаларға қолданылады.

Тұлға (тұлғалар тобы) активтерінің жиынтық мөлшері кез келген қолжетімді дереккөздер, оның ішінде бухгалтерлік, салықтық, аудиторлық есептілік мәліметтері, активтердің қадас-трылық, баланстық, нарықтық, бағалау құны туралы мәліметтер, активтерді иемдену немесе кейіннен иеліктен шығару бағасы туралы мәліметтер, бұқаралық ақпарат құралдарындағы талдамалық шолулар мәліметтері және басқа да мәліметтер негізінде айқындалды.

Осы тармақтың мақсаттары үшін айлық есептік көрсеткіш оның Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген, тұлға (тұлғалар тобы) активтерінің жиынтық мөлшері айқындалатын кезеңде қолданыста болатын (қолданыста болған) мөлшеріне сәйкес айқындалды. Егер тұлға (тұлғалар тобы) активтерінің жиынтық мөлшері бұрын қолданыста болған Қазақстан Республикасының заңнамасында айлық есептік көрсеткішті белгілеу көзделмеген кезеңдегі күнге айқындалған болса, мұндай кезең үшін айлық есептік көрсеткіштің мәні — оның Қазақстан Республикасының заңнамасында алғаш рет белгіленген мәні болады.

8. Субъектілер және (немесе) олардың үлестес тұлғалары өздеріне тиесілі активтерді иемдену (пайда болу) көздерінің заңдылығын осы Заңда белгіленген жағдайларда және негіздер бойынша сотта дәлелдеуге міндетті.

3-бап. Қазақстан Республикасының активтерді қайтару туралы заңнамасы

1. Қазақстан Республикасының активтерді қайтару туралы заңнамасы Қазақстан Республикасының Конституциясына негізделеді және осы Заң мен Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінен тұрады.

2. Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттар осы Заңнан басым болады. Қазақстан Республикасы қатысушысы болып табылатын халықаралық шарттардың Қазақ-стан Республикасының аумағында қолданылу тәртібі мен талап-тары Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалды.

3. Қазақстан Республикасының активтерді қайтару туралы заңнамасында реттелген құқықтық қатынастарға активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органның мыналары:

1) құжаттарды (ақпаратты) талдау, қорыту, деректерді талдауға жәрдемдесу саласындағы арнаулы бағдарламалық қамтылымды (лицензиялық бағдарламалық қамтылымды) және өзге де бағдарламалық-техникалық жабдықтар;

2) активтердің пайда болуы туралы мәліметтерді іздеу, жинау, өңдеу және талдау; активтерді қайтару мәселелері бойынша халықаралық-құқықтық ынтымақтастық мәселелері бойынша бағалау, аудит жүргізу жөніндегі көрсетілетін қызметтерді, қасби заңдық және өзге де (консултациялық) көрсетілетін қызметтерді;

3) мемлекетке қайтарылға жататын активтердің құқықтық мәртебесін, құқықтық тиесілілігін, меншік құқығын анықтауға, сондай-ақ осындай активтерді қайтаруға байланысты азаматтық талап қою мен өзге де процесітік құжаттарды дайындау, шетелдік соттарда және шет мемлекеттерінде өзге де құзыретті органдарына ұсыну және қолдап отыру жөніндегі көрсетілетін қызметтерді;

4) шетелдік және халықаралық соттарда (фореліктерде) активтерді қайтару мәселелері бойынша шет мемлекеттердің соттарында және өзге де құзыретті органдары мен ұйымдарында және халықаралық ұйымдарда мүдделерді білдіру жөніндегі көрсетілетін қызметтерді;

5) қайтарылға жататын активтерге аудит, бағалау жүргізу жөніндегі көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынше Қазақ-стан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнама-сының күші қолданылмайды.

4-бап. Активтерді қайтарудың негізгі қағидаттары

1. Активтерді қайтару мынадай:

1) заңдылық;

2) активтерді ерікті түрде қайтаруға ынталандырудың басымдығы;

3) жариялық, ашықтық және есеп берушілік;

4) процеске қатысушылардың құқықтарын, бостандықтарын мен мүдделерін қорғаудың басымдығы;

5) мемлекет пен азаматтық қоғамның өзара іс-қимыл жасауы;

6) азаматтық айналымды, адал иеленушілер мен адал кредиторлардың құқықтарын қорғау;

7) активтерді қайтару жөніндегі шаралар мен тетіктердің пропорционалдылығы (шамалас болуы) қағидаттарының негізінде жүзеге асырылады.

2. Активтерді заңсыз иемдену және шығару фактілері туралы хабарланған немесе активтерді қайтаруға өзгеше түрде жәрдемдестің адам Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексіне, «Қылмыстық процеске қатысушы адамдарды мемлекеттік қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекет қорғауында болады.

5-бап. Осы Заңның мақсаттары мен міндеттері

1. Осы Заңның мақсаттары активтерді қайтару және (немесе) оларды Қазақстан Республикасындағы заңды экономикалық айналымға тарту, оларды заңсыз иемденуге және шығаруға ықпал еткен себептер мен жағдайларды жою, сондай-ақ қоғамда әлеуметтік әділеттілікті қалпына келтіру болып табылады.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген мақсаттарға қол жеткізу мынадай міндеттерді шешу арқылы іске асырылады:

1) активтерді шығару саласындағы құқық бұзушылықтарды анықтау, жоюын кесу, ашу және тергеп-тексеру;

2) активтерді қайтару бойынша халықаралық-құқықтық ынтымақтастықты дамыту;

3) мемлекеттік саясатты қалыптастыру және қайтарылған қаражатты қоғамның игілігі үшін тиімді пайдалану;

4) экономикалық ресурстарды заңсыз шоғырландыруға, активтерді заңсыз шығаруға ықпал еткен себептер мен жағ-дайларды анықтау мен жою және олардың салдарын жою.

2-тарау. АКТИВТЕРДІ ҚАЙТАРУ ЖӨНІНДЕГІ УӘКІЛЕТТІ ОРГАННЫҢ ҚҰЗЫРЕТІ, ВЕДОМСТВОАРАЛЫҚ ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ ЖАСАУ ЖӘНЕ КОМИССИЯНЫҢ ҚЫЗМЕТІ

6-бап. Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органның құзыреті

Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган:

1) активтерді қайтару жөніндегі қызметті мемлекет атынан және оның мүддесі үшін жүзеге асырады;

2) активтер туралы ақпаратты іздеуді, жинауды, келіп түскендерін өңдеуді, қорытуды, бағалауды, активтердің пайда болуы туралы мәліметтерді талдауды жүзеге асырады;

3) активтерді қайтару мәселелері бойынша ведомство-аралық өзара іс-қимыл жасауды және мемлекеттік, құқық қорғау және арнаулы мемлекеттік органдардың қызметін үйлестіруді қамтамасыз етеді;

4) комиссия қалыптастырған тізілімді жүргізуді жүзеге асырады;

5) Қазақстан Республикасының азаматтық процесітік заңнамасына сәйкес активтерді ерікті түрде қайтару туралы келісімдер, бітімгершілік келісімдер, Қазақстан Республикасының қылмыстық және қылмыстық-процестік заңнамасына сәйкес кінәні мойындау және активтерді қайтару туралы процесітік келісімдер және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де келісімдер жасасады;

6) активтерді қайтару мақсатында қылмыстық-құқықтық, әкімшілік-құқықтық және азаматтық-құқықтық салаларда ха-лықаралық-құқықтық ынтымақтастықты жүзеге асырады;

7) заңсыз иемденілген активтерді іздеу (ашып көрсету), пайда болуын растау саласында, алдын ала қамтамасыз ету шараларын, қамтамасыз ету шараларын қолдану және мемлекетке қайтару саласында халықаралық-құқықтық ынтымақтастықты жүзеге асырады;

8) комиссияның қызметін қамтамасыз ететін жұмыс ор-ганының функцияларын жүзеге асырады;

9) осы Заңда көзделген негіздер бойынша мемлекет атынан жеке және заңды тұлғаларға қатысты әкімшілік, қылмыстық және азаматтық сот ісін жүргізуге, сол сияқты әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы іс жүргізуге бастама жасайды;

10) өз құзыреті шегінде Қазақстан Республикасының заңна-сында белгіленген тәртіппен нормативтік құқықтық актілерді қабылдайды;

11) активтерді қайтару саласындағы нормативтік құқықтық актілерді жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірлейді;

12) мемлекеттік органдардан, ұйымдардан, квазимемлекеттік сектор субъектілерінен және лауазымды адамдардан Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен ақпарат пен материалдарды сұратады және алады;

13) салықтардың және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдердің түсуін қамтамасыз ету саласында басшылықты жү-зеге асыратын уәкілетті органмен бірлесіп, активтерді ашып көрсету туралы декларацияның нысанын мен оны ұсыну тәртібін бекітеді;

14) осы Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңда-рында және Қазақстан Республикасы Президентінің актілерінде көзделген өзге де өкілеттілерді жүзеге асырады.

7-бап. Активтерді қайтару саласындағы ведомствоаралық өзара іс-қимыл

1. Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган өз өкілет-тіктері шегінде Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарымен, арнаулы мемлекеттік органдармен, уәкілетті мемлекеттік органдармен, ұйымдармен, квазимемлекеттік сектор субъектілерімен өзара іс-қимылды:

1) активтерді заңсыз иемденуге қарсы іс-қимыл жасау үшін ақпаратты жинау, талдау және мониторингтеу;

2) банк құпиясын, сақтандыру құпиясын, микрокредит беру құпиясын және бағалы қағаздар нарығындағы құпияны қоспағанда, осы Заңға сәйкес тізілімге енгізілген тұлғаларға қатысты активтерді заңсыз иемдену және (немесе) шығару туралы өз қызметі процесінде алынған ақпаратты, сондай-ақ қызметтік, коммерциялық, салықтық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын мәліметтер мен құжаттарды сұрату арқылы жүзеге асырады.

Банктер, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар, сақтандыру ұйымдары, микроқаржы қызметін жүзеге асыратын ұйымдар және бағалы қағаздар нарығына қасбиі қатысушылар тізілімге енгізілген тұлғалар бойынша банк құпиясын, сақтандыру құпиясын, микрокредит беру құпиясын және бағалы қағаздар нарығындағы құпияны құрайтын ақпаратты, мәліметтер мен құжаттарды активтерді қайтару жөніндегі уәкі-летті органның бірінші басшысы не оның міндетін атқаратын адам қол қойса, осы Заңға сәйкес қалыптастырылған тізілімнен үзінді-көшірме қоса берілген жазбаша сұрау салуы бойынша ұсынады.

3) «Жедел-іздістіру қызметі туралы» Қазақстан Респуб-ликасының Заңында ұсынылуына тыйым салынған мәліметтерді қоспағанда, қылмыстық іс жүргізу және жедел-іздістіру қызметі барысында алынған, активтерді заңсыз иемденуге және шығаруға байланысты мәліметтерді сұрату арқылы жүзеге асырады.

2. Қазақстан Республикасының

(Жалғасы. Басы 1, 6-беттерде)

7) субъектінің және (немесе) оның үлестес тұлғасының екінші деңгейдегі банкке, Қазақстанның Даму Банкіне, оның ішінде мемлекеттік қолдау бағдарламаларына қатысқан (кез келген нысанда) және (немесе) квазимемлекеттік сектор субъектілері тарапынан депозиттерге қаражат орналастыру, депозиттік және өзге де шоттар бойынша шарттарды қайта қарау, екінші деңгейдегі банктер шығарған облигацияларды иемдену, екінші деңгейдегі банктердің облигациялық бағдарламаларының шарттарын қайта қарау және экономикалық және (немесе) заңдық мәні екінші деңгейдегі банктің, Қазақстанның Даму Банкінің қаржылық орнықтылығын қолдау болатын өзге де әрекеттер түрінде қолдау алған екінші деңгейдегі банкке, Қазақстанның Даму Банкіне (бұдан әрі – мемлекеттік қолдау алған банктер) көрінеу қайтарылмайтын кредиттер (қарыздар) алу, нарықтық емес жағдайларда не Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын және банктің ішкі құжаттарын бұза отырып, кредиттер (қарыздар) алу арқылы не өзге жолмен залал келтіруі туралы мәліметтердің болуы;

8) субъектілердің және (немесе) олардың үлестес тұлғаларының қылмыстық кірістерді заңдастыруға (жылжытатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамаға сәйкес, қылмыстық кірістерді заңдастырудың (жылжытудың) және терроризмді қаржыландырудың типологияларына, схемаларына және тәсілдеріне сәйкес келетін сипаттамалары бар операцияларға тартылу белгілері қамтылатын мәліметтердің болуы;

9) экономикалық ресурстардың тауарлардың, жұмыстардың немесе көрсетілетін қызметтердің тиісті нарығында нақты шоғырлануы, оның ішінде тиісті тауар нарығында үстем немесе монополиялық жағдайға ие болатын және (немесе) ие болған нарық субъектілерінің акцияларын (жарғылық капиталдарға қатысу үлестерін) иелену жолымен шоғырлануы туралы мәліметтердің болуы.

3. Комиссия отырыста қарау қорытындысы бойынша тізімді қалыптастырады.

4. Тізім тұлғаны (тұлғалар тобын) енгізу арқылы және мынадай мәліметтерді:

жеке тұлғалар үшін – тегін, атын, есесінің атын (егер ол жеке басын қуалаңдыратын құжатта көрсетілсе), жеке сесетіндеріу нөмірін (салық төлеушінің нөмірін, өзге де баламалы ұқсас деректемелерді, бар болса), азаматтығын;

заңды тұлғалар үшін атауын, тіркеу нөмірін, бизнес-сәйкестендіру нөмірін, тұрған (ірікелген) жерін көрсету арқылы қалыптастырады.

5. Тұлғаның (тұлғалар тобының) тізіміде болуының шекті мерзімі тұлғаны тізілімге енгізген күннен бастап бір жылды құрайды.

Көрсетілген мерзімнің өтуі:

1) сотқа дейінгі іс жүргізуге қатысушылар процесісті құқықтарды іске асырған;

2) тізілімге енгізілген тұлғаларға қосымша сұрау салу жіберілген;

3) уәкілетті мемлекеттік, құқық қорғау органдары мен арнаулы мемлекеттік органдарға сұрау салу жіберілген;

4) аудит, ревизиялар, тексерулер, ақпаратты, құқықтық көмекті сұратуға байланысты талап қоятын және өзге де іс-шаралар жүргізілген іс-шараларды соттармен және уәкілетті органдармен өзара іс-қимыл жасау жөніндегі, оның ішінде активтерді қайтаруды қамтамасыз етуге бағытталған өзге де арнаулы іс-шаралар жүргізілген;

5) тізілімге енгізілген субъектіге және (немесе) оның үлестес тұлғаларына қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексерулер жүргізілген;

6) тізілімге енгізілген субъектіге және (немесе) оның үлестес тұлғаларына қатысты әкімшілік құқық бұзушылық туралы істер бойынша іс жүргізілген;

7) шет мемлекеттердің құзыретті органдары мен ұйымдарына немесе халықаралық ұйымдарға құқықтық көмек туралы сұрау салу, ақпарат беру туралы сұрау салу, активтерге тыйым салу, өзге де алдын ала қамтамасыз ету шараларын, қамтамасыз ету шараларын қабылдау немесе оларды теркілеу және дәлелдемелер алу туралы сұрау салу жіберілген;

8) шетелдік соттарға және шет мемлекеттердің өзге де құзыретті органдарына азаматтық талап қою ұсынылған;

9) азаматтық немесе қылмыстық іс бойынша, сондай-ақ әкімшілік құқық бұзушылық туралы іс бойынша іс жүргізу және Қазақстан Республикасының атынан ақпарат, мәліметтер немесе құжаттар алу шеңберінде сотқа дейінгі тергеп-тексеруді немесе өзге де әрекеттерді жүзеге асыру үшін шет мемлекеттердің құзыретті органдарымен бірлесіп тергеп-тексерулер шеңберінде шет мемлекеттің аумағында тергеу әрекеттері жүргізілген;

10) активтерді іздеуге (ашып көрсетуге), пайда болуын растауға, алдын ала қамтамасыз ету шараларын, қамтамасыз ету шараларын қолдануға, сақталуын қамтамасыз етуге, басқаруға, өткізуге және қайтаруға қатысты шет мемлекеттер соттарының немесе өзге де құзыретті органдарының шешімдері танылған және орындалған;

11) тұлға (тұлғалар тобы) активтерді қайтару жөніндегі шараларға байланысты Қазақстан Республикасына және (немесе) Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарына немесе мемлекеттік органдарының лауазымды адамдарына қарсы шет мемлекеттердің соттарына не төреліктерге талап қою берген;

12) активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органның сұрау салуы бойынша мемлекеттік органдардың өз өкілеттіктерін іске асыруына байланысты әкімшілік актілеріне немесе әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) қатысты тұлғаның (тұлғалар тобының) талап қоюы бойынша Қазақстан Республикасының соттары әкімшілік істерді қозғаған;

13) активтерді ерікті түрде қайтару шеңберінде келісу рәсімдері мен өзге де рәсімдер жүргізілген жағдайларда үзіледі.

Тұлғаның (тұлғалар тобының) тізілімде болу мерзімі өтуінің үзілуіне негіз болған мән-жайлар белгіленген тәртіппен аяқталғаннан кейін осы мерзімнің өтуі қайта басталады.

Тұлға тізілімде болудың шекті мерзімі өткен соң тізілімнен шығарылған болып есептеледі. Тұлғаны тізілімнен шығару үшін комиссияның шешімі талап етіледі.

Тұлға тізілімнен шығарылғаннан кейін оған қатысты активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органның осындай активтерді пайда болуы түсініксіз активтер ретінде мемлекет кірісіне мәжбүрлеп айналыдау туралы талап қоюы беріледі.

Тұлғаның (тұлғалар тобының) тізілімде болу мерзімінің тоқтатыла тұруы, қайта басталуы немесе тоқтатылуы туралы тізілімге енгізілген тұлғаларға осы Заңның 15-бабынң 2-тармағында көзделген тәртіппен хабарланады.

Тұлға (тұлғалар тобы) бұрын тізілімге енгізілген сол бір негіздер бойынша субъектіні тізілімге қайтадан енгізуге жол берілмейді.

15-бап. Тізілімге енгізілген тұлғаларды хабардар ету

1. Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган тізілімге енгізілген тұлғаларды тізілімге енгізілген туралы, сондай-ақ тізілімге енгізілген тұлғаның өзіне тиесілі активтерді (немесе олардың бір бөлігін) кез келген нысанда өтеулі немесе өтеусіз иеліктен шығару, кез келген нысанда ауыртыпалық салу, сенімгерлік басқаруға беру ниеті жөнінде активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органға алдын ала (екі ай бұрын) хабарлау қажеттігі туралы хабардар етеді.

Хабарламада тұлғаны тізілімге енгізу негізі көрсетілуі тиіс. 2. Хабарлар ету жазбаша түрде не Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген, жеткізудің тіркелуін қамтамасыз ететін өзге де тәсілдермен, оның ішінде:

1) электрондық пошта мекенжайына;

2) ұялы байланыстың абоненттік нөміріне;

3) электрондық үкімет жүзесіндегі жеке кабинетіне;

4) жеткізу фактісінің тіркелуін қамтамасыз ететін басқа да электрондық байланыс құралдарын пайдалана отырып, өзге де тәсілдермен жүргізіледі.

Тұлға хабарламаны қабылдаудан бас тартуына байланысты қайтарған жағдайда, тиісті түрде хабардар етілген болып есептеледі.

16-бап. Алдын ала қамтамасыз ету шараларын қабылдау туралы арыз

1. Активті елден шығару немесе түрлендіру, оған ауыртыпалық салу түскенді тундаған не активтерді мемлекетке қайтаруды қиындататын немесе мүмкін етпейтін өзге де мән-жайлардың туындау тәуекелі болған жағдайда, оның ішінде тізілімге енгізілген тұлғадан (тұлғалар тобынан) өзіне тиесілі активтерді (немесе олардың бір бөлігін) кез келген нысанда өтеулі немесе өтеусіз иеліктен шығару, кез келген нысанда ауыртыпалық салу, сенімгерлік басқаруға беру ниеті туралы алынған ақпарат (хабарлама) бойынша активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган алдын ала қамтамасыз ету шараларын қабылдау мақсатында сотқа арыз жолдайды.

2. Алдын ала қамтамасыз ету шараларын қабылдау туралы арыз Қазақстан Республикасының Азаматтық процесістіқ кодексіне сәйкес көзделген соттылық қағидалары сақтала отырып, сотқа беріледі.

3. Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган тізілімге енгізілген тұлғалардың активтеріне тыйым салу және (немесе) активтерді іздеу мен қайтаруды қиындатуды немесе мүмкін етпейді мақсат ететін әрекеттердің жолын кесуге бағытталған өзге де шаралар қабылдау нысанындағы құқықтық көмек туралы арыздармен, өтінішхаттармен және сұрау салумен шетелдік соттарға және (немесе) шет мемлекеттердің өзге де құзыретті органдарына жүгінеді.

4. Сот бұдан бұрын мемлекеттің мүлікті мүдделерін қамтамасыз ету бойынша алдын ала қамтамасыз ету шараларын, қамтамасыз ету шараларын қабылдаған мүлікті иемденген тұлғалар адал иемденушілер болып табылмайды.

5. Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган тиісті активтерді мемлекет кірісіне айналыдау туралы талап қоюды кейіннен бермеген жағдайда, алдын ала қамтамасыз ету шаралары меншік иесінің активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органды осы Заңның 15-бабы 1-тармағының ережелеріне сәйкес күні

бұрын хабардар етпей, тиісті активтерді иеліктен шығару немесе иеліктен шығару ниеті жөніндегі әрекеттеріне байланысты қабылданған жағдайларды қоспағанда, активтің меншік иесі алдын ала қамтамасыз ету шараларын негізсіз қабылдау арқылы өзіне келтірілген шығынның (нақты залал көлемінде) өтемін Қазақстан Республикасы Азаматтық процесістіқ кодексінің қағидалары бойынша сот тәртібімен талап етуге құқылы.

17-бап. Алдын ала қамтамасыз ету шаралары

1. Сот активтерге қатысты алдын ала қамтамасыз ету шараларын активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органның арызы бойынша, осы Заңға сәйкес активтерді мемлекет кірісіне айналыдау туралы талап қою берілгенге дейін қабылдайды.

Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган алдын ала қамтамасыз ету шараларын қабылдау туралы арыз берген кезде активтерді мемлекет кірісіне айналыдау туралы талап қоюды бір мезгілде беру талап етілмейді.

2. Судья алдын ала қамтамасыз ету шараларын қабылдау туралы арызды тұлғаларды хабардар етпей және сот отырысын өткізбей, сотқа келіп түскен күні қарап, шешеді.

Сот осы бапта көзделген арызды қарау кезінде тізілімге енгізілген тұлғаның (тұлғалар тобының) жиынтық активтері мөлшерінің осы Заңда көзделген шекті мәнге арақатынасын тексермейді.

Судья арызды қарау нәтижесі бойынша алдын ала қамтамасыз ету шарасын қабылдау туралы немесе арызды қанағаттандырудан бас тарту туралы ұйғарым шығарады.

3. Мыналар:

1) субъектінің және (немесе) оның үлестес тұлғаларының активтеріне тыйым салу;

2) субъектінің және (немесе) оның үлестес тұлғаларының белгілі бір әрекеттерді жасауына, оның ішінде қарыз міндеттемелерінің және өзге де міндеттемелердің туындауына бағытталған мәмілелерді жасауына, үшінші тұлғалардың кепілге қою және өзге де құқықтарымен активтерге ауыртыпалық салуына тыйым салу;

3) басқа тұлғалардың орындауы мерзімі басталған міндеттемелер бойынша мүлікті субъектіге және (немесе) оның үлестес тұлғаларына беруіне немесе субъектіге және (немесе) оның үлестес тұлғаларына қатысты заңда немесе шартта көзделген өзге де міндеттемелерді орындауына тыйым салу;

4) активті өткізуді тоқтата тұру алдын ала қамтамасыз ету шаралары бола алады.

4. Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган қаржы ұйымдарының акцияларын тікелей немесе жанама иеленетін тұлғаларға қатысты сотқа қаржы ұйымдарының акцияларын, сондай-ақ қаржы ұйымдарының акцияларын тікелей немесе жанама иеленетін тұлғалардың акцияларын (жарғылық капиталға қатысу үлестерін) пайдалануға тыйым салу түрінде алдын ала қамтамасыз ету шарасын қабылдау туралы арыз жібере алады, онда, оның ішінде:

1) барлық немесе жекелеген мәселелерге қатысты акциялар бойынша дауыс беруге тыйым салу;

2) субъектілердің және (немесе) олардың үлестес тұлғаларының акциялар бойынша дивидендтер төлеуіне және алуына тыйым салу;

3) жоғарыда аталған тұлғалар таратылған жағдайда мүлікті болуге қатысуға тыйым салу көзделуі мүмкін.

5. Сот, қажет болған жағдайларда, активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органның арызы бойынша осы баптың бірінші бөлігінде көрсетілген мақсаттарға сай келетін өзге де алдын ала қамтамасыз ету шараларын қабылдау мүмкін.

Сот бірнеше алдын ала қамтамасыз ету шарасын қабылдай алады. Қазақстан Республикасының соттары алдын ала қамтамасыз ету шараларын Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі активтерге қатысты да қабылдауы мүмкін.

6. Осы бапта көрсетілген тыйым салулар бұзылған кезде кінәлі тұлғалар заңдарда белгіленген жауаптылықта болады.

7. Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган субъектілерден және (немесе) олардың үлестес тұлғаларынан алдын ала қамтамасыз ету шаралары туралы сот ұйғарымдарын орындамау-дан келтірілген зағалды өтеуді сот тәртібімен талап етуге құқылы.

8. Сот, егер алдын ала қамтамасыз ету шараларын қабылдау туралы мәселені қарау кезінде арызды қатыстылығы, жол берілгендігі, анықтығы ескеріле отырып:

1) арызды (тізімдемеде) көрсетілген активтердің арызда көрсетілген жауапкердің (жауапкерлердің) меншігінде, пайдалануында, иелігінде және (немесе) бақылауында болатыны;

2) арызда қолданылған жауапкердің (жауапкерлердің) осы Заңның тұлғаның (тұлғалар тобын) тізілімге енгізу тәртібі мен негіздеріне қатысты ережелерін тиісінше сақтау негізінде тізілімге енгізілген туралы негізді болжамдар жасауға мүмкіндік беретін жеткілікті мәліметтер қамтылмайтынын анықтаса, активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органның алдын ала қамтамасыз ету шараларын қабылдау жөніндегі арызын қанағаттандырусыз қалдыру туралы ұйғарым шығарады.

Бұл ретте, заңды тұлға акцияларының (үлестерінің) он және одан көп пайызын тікелей немесе жанама иеленген кезде бақылау болжанады. Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган арызда заңды тұлғалардың акциялары (үлестері) пакеттерінің жоғарыда көрсетілгеннен аз мөлшеріне, сондай-ақ бақылаудың өзге де негіздеріне қатысты тиісті мәліметтер мен дәлелдерді көрсетеді.

9. Соттың ұйғарымында алдын ала қамтамасыз ету шаралары қабылданатын мерзім көрсетіледі.

Мерзім екі айдан аспауы тиіс. Бұл мерзім активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органның өтінішхаты бойынша ақылға қонымды, бірақ бір жылдан аспайтын мерзімге ұзаратылуы мүмкін, бұл туралы соттың ұйғарымы шығарылады.

10. Алдын ала қамтамасыз ету шараларын қабылдау туралы ұйғарымға сот ұйғарымы шығарылған күннен бастап он жұмыс күні ішінде апелляциялық сатыдағы сотқа және шағым берілуі мүмкін, оның шешімі түпкілікті болып табылады.

Соттың алдын ала қамтамасыз ету шараларын қабылдау туралы ұйғарымына шағым беру ұйғарымның орындалуын тоқтата тұрмайды.

11. Алдын ала қамтамасыз ету шарасын қабылдау туралы ұйғарым дереу орындалуға тиіс.

Сот алдын алу шараларын қабылдау туралы ұйғарымды дереу орындау үшін Қазақстан Республикасы Азаматтық процесістіқ кодексінің 158-бабында белгіленген тәртіппен жібереді. Ұйғарымның көшірмелері активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органға және өзіне қатысты алдын ала қамтамасыз ету шаралары қабылданатын тұлғаға (тұлғалар тобына) ұйғарым шығарылған күннен кейінгі жұмыс күнінен кешіктірмей жіберіледі.

18-бап. Активтерді ашып көрсету туралы декларацияны ұсыну тәртібі

1. Тізілімге енгізілген тұлғалар декларацияланған активтерді иемдену (пайда болу) көздерінің заңдылығын растайтын мәліметтерді (құжаттарды) қоса бере отырып, осындай тұлғалардың (тұлғалар тобының) меншігіндегі, пайдалануындағы, иелігіндегі және (немесе) бақылауындағы активтерді, оның ішінде Қазақстан Республикасы аумағының шегінен тысқары жердегі активтерді ашып көрсету туралы декларацияны ұсынуға құқылы.

2. Активтерді ашып көрсету туралы декларация және оған қоса берілетін мәліметтер (құжаттар) активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органға қағаз және (немесе) электрондық жеткізгіштерде:

1) хабарлама табыс етілген (алынған) күннен бастап бір ай мерзімде;

2) дәлелді себептерге байланысты құжаттарды жинау және дайындау үшін неғұрлым ықпал мерзім қажет болған жағдайда, хабарлама табыс етілген (алынған) күннен бастап үш ай мерзімде ұсынылуы мүмкін.

Осы баптың мақсаттары үшін дәлелді себептерге мынадай себептердің біріне:

тұлғада (тұлғалар тобында) тиісті ақпарат мен мәліметтерді растайтын құжаттардың болмауына және оларды Қазақстан Республикасындағы және (немесе) шет мемлекеттердегі мемлекеттік органдардан, өзге де ұйымдардан сұрату (алу) қажеттігіне; адамның госпитальдарда, санаторийлерде және басқа да емдеу мекемелерінде емделуде болуына, халықты әлеуметтік қорғау ұйымдарында, қылмыстық-атқару (пенитенциарлық) жүйесі мекемелерінде және тергеу изоляторларында болуына байланысты мәліметтерді (құжаттарды) бір ай мерзімде ұсынуының объективті түрде мүмкін болмауы жатады.

Тұлға дәлелді себептер болған жағдайда, хабарламаны алған күннен бастап бір ай мерзім өткенге дейін активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органды бұл туралы хабардар етуге құқылы.

3. Активтерді ашып көрсету туралы декларацияда Қазақстан Республикасының аумағында да, оның шегінен тысқары жерде де болатын (болған) активтер және активтер иемденілген қаражаттың пайда болуы туралы, тіпті олардың бастапқы пайда болуына дейін, сондай-ақ бұрын алынған активтерден түскен кірістер туралы түбейсіл ақпарат көрсетіледі.

Декларациялауға жататын актив түрлері активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган салықтарын және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдердің түсуін қамтамасыз ету саласындағы басшылықты жүзеге асыратын уәкілетті органмен бірлесіп бекітетін активтерді ашып көрсету туралы декларацияның нысанында белгіленеді.

Активтерді ашып көрсету туралы декларация декларацияланатын мүлік туралы мынадай мәліметтерді:

1) сесіпті кезеңдегі кірістерді;

2) Қазақстан Республикасының аумағында болатын (болған) ақшаны;

3) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде болатын (болған) ақшаны;

4) Қазақстан Республикасының аумағында болатын (болған) жылжымайтын мүлікте;

5) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде болатын (болған) жылжымайтын мүлікте;

6) Қазақстан Республикасының аумағында болатын (болған) көлік құралдарын;

7) Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерлерде болатын (болған) көлік құралдарын;

8) Қазақстан Республикасының аумағында тіркелген заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлесін;

9) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде тіркелген заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлесін;

10) Қазақстан Республикасының аумағында болатын (болған) бағалы қағаздарды;

11) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде болатын (болған) бағалы қағаздарды;

12) цифрлық активтерді;

13) Қазақстан Республикасының аумағында болатын (болған) қарыздарды;

14) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде болатын (болған) қарыздарды;

15) активтердің пайда болуы туралы ақпаратты қамтитын өзге де мәліметтерді көрсетуге арналған.

4. Тізілімге енгізілген тұлғалардың активтерді ашып көрсету туралы декларацияны ұсынбауы активтерді қайтару бойынша Қазақстан Республикасының заңдарында және Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарында көзделген шараларды қабылдауға кедергі болмайды.

5. Активтерді ашып көрсету туралы декларацияда ұсынылған мәліметтер декларацияны ұсынған субъектінің және (немесе) оның үлестес тұлғасының коммерциялық құпиясын құрайды.

19-бап. Активтерді ашып көрсету туралы декларацияны және оған қоса берілетін мәліметтерді қарау тәртібі

1. Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган активтерді ашып көрсету туралы декларацияны және оған қоса берілетін мәліметтерді қарау кезінде тізілімге енгізілген тұлғалардан қосымша ақпарат сұратуға, аудитке, активтерді иемдену (пайда болу) көздерінің заңдылығын тексеруге бастама жасауға, активтерді қайтаруға байланысты талап қоюды беруге, сондай-ақ өзге де іс-шараларды жүзеге асыруға құқылы.

Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган активтерді қайтару бойынша Қазақстан Республикасының заңдарында және Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарында көзделген шараларды іске асыру мақсатында, активтерді ашып көрсету туралы декларацияның ұсынылған-ұсынылмағанына қарамастан, осы баптың 1-тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген әрекеттерді жасауға құқылы.

Тізілімге енгізілген тұлғалар активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органның сұрау салуына жиырма жұмыс күні ішінде жауап беруге құқылы.

2. Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органның активтерді ашып көрсету туралы декларацияны, сондай-ақ оған қоса берілген және тізілімге енгізілген тұлға (тұлғалар тобы) қосымша ұсынған материалдарды қарау мерзімі алу ұсынылған күннен бастап алты айдан аспауға тиіс. Көрсетілген мерзімнің өтуі:

1) сотқа дейінгі іс жүргізуге қатысушылар процесісті құқықтарды іске асырған;

2) тізілімге енгізілген тұлғаларға қосымша сұрау салу жіберілген;

3) уәкілетті мемлекеттік, құқық қорғау органдары мен арнаулы мемлекеттік органдарға сұрау салу жіберілген;

4) тізілімге енгізілген тұлғаға (тұлғалар тобына) қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексерулер жүргізілген;

5) аудитке, тексерулерге, ревизияларға бастама жасалған, активтерді қайтаруға байланысты талап қо

(Соны. Басы 1, 6-7-беттерде)

Активтерді ерікті түрде қайтару туралы келісімнің шарттарында тұлға кәсіпкерлік қызметті жүргізудің, оның ішінде Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген бәсекелестік емес қолайлы жағдайларына байланысты, сол сияқты тиісті тауарлар, жұмыстар немесе қызметтер нарығында экономикалық ресурстарды нақты шоғырландыру нәтижесінде, оның ішінде тиісті тауар нарығында үстем немесе монополиялық жағдайға ие болатын және (немесе) ие болған нарық субъектілерінің акцияларын (жарғылық капиталдарға қатысу үлестерін) тікелей немесе жанама иелену жолымен үстеме кірістер алған жағдайда, тұлға активтерді иеленген жалпы кезеңде алған осындай үстеме кірістердің сомасын қайтару көзделуі тиіс.

Тұлға алған үстеме кірістердің сомасын есептеу тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітеді.

Активтерді ерікті түрде қайтару туралы келісімнің шарттарында Қазақстан Республикасына қаражатты қайта инвестициялауды, кәсіпорындарда қосымша жұмыс орындарын құруды, өндірістік қуаттарды экологиялық тұрғыдан жаңғыртуға инвестицияларды және тараптар келіскен басқа да шараларды қоса алғанда, мемлекет пен Қазақстан Республикасы халқының бұзылған мүдделерін қалпына келтіруге бағытталған қажетті шараларды іске асыру да көзделуі тиіс.

Активтерді ерікті түрде қайтару туралы келісімді жасасу, оның ішінде қайтарылуға жататын активтерді (көлемін, құрамын), активті дамыту жөніндегі шараларды және өзге де шараларды айқындау шарттары мен тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітеді.

5. Активтерді қайтаратын тұлға келісім жасалатын күнге дейін бес жұмыс күнінен ерте емес уақытта, қайтарылатын активтерге өз есебінен орындалған тәуелсіз бағалауды ұсынуға тиіс, оның нәтижелері мемлекетке қайтарылуға жататын соманы айқындау кезінде есепке алу үшін активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органға берілуі тиіс.

6. Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган активтерді ерікті түрде қайтару туралы келісімнің шарттары орындалмаған жағдайда, активтерді мемлекет кірісіне айналдыру туралы және шығыстардың, оның ішінде талап қоюға байланысты шығыстардың сомасын өндіріп алу туралы талап қоюмен сотқа жүгінеді.

Келісім жасасқан тұлғалардың өздеріне қатысты активтерді мәжбүрлен қайтару жөніндегі шаралар қолданылатын өзге де активтерді кейіннен анықталған жағдайда, мұндай тұлғалар келісімдерді жасасқан күнгі жағдай бойынша активтерді иеленудің жалпы кезеңінде алған үстеме кірістердің сомасын мемлекетке толық көлемде қайтаруға, сондай-ақ мемлекетке келтірілген залалды өтеуіне міндетті.

Осы тармақтың екінші бөлігінде көзделген ережелер активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органның келісім жасасқан тұлғалардың кейіннен анықталған барлық өзге де активтерін, сол сияқты олармен байланысты үстеме кірістер мен залалдарды толық көлемде мемлекет кірісіне мәжбүрленп айналдыру жөніндегі шараларды іске асыру құқықтарын жоққа шығармайды.

7. Осы бапта көзделген шарттар активтерді ерікті түрде қайтару жөніндегі келісімдерге, бітімгершілік және өзге де келісімдерге енгізілуі тиіс.

26-бап. Активтерді мемлекет кірісіне мәжбүрленп айналдыру негізі

1. Активтерді пайда болуы түсініксіз активтер деп тану Қазақстан Республикасы соттарының азаматтық сот ісін жүргізу тәртібімен шығарылған шешімдері бойынша активтерді мемлекет кірісіне мәжбүрленп айналдыруға негіз болады.

2. Азаматтық сот ісін жүргізуде активтерді мемлекет кірісіне мәжбүрленп айналдыру үшін негіздер мыналарға:

1) қылмыстық сот ісін жүргізу қағидалары бойынша айыптау үкімінің болуына;

2) қылмыстық іс бойынша іс жүргізудің аяқталуына, актау үкімінің шығарылуына, қылмыстық іс бойынша іс жүргізудің тоқтатылуына;

3) Қазақстан Республикасының қылмыстық-процестік заңнамасында көзделген тәртіппен тіркелген және жүргізілетін сотқа дейінгі тергеп-тексерудің болуына;

4) іс-әрекеттерді жасау кезінде қолданыста болған заңдарға сәйкес қылмыстық деп сараланатын және жазаланатын осы іс-әрекеттерге қатысты қылмыстық жауаптылыққа тартудың өскіру мерзімдерінің өтуіне;

5) осы Заң қолданысқа енгізілген күнге дейін қабылданған, мүлкіті заңдастыруға байланысты рақымшылық жасау және (немесе) қылмыстық жауаптылықтан босату туралы заңнамалық актілердің (тіпті заңнамалық актілердің шарттары бойынша заңдастыруға жатпайтын, сыйбайлас жемқорлық және өзге де қылмыс санаттарын жасау нәтижесінде алынған мүлікке қатысты) болуына қарамастан қолданылуы мүмкін.

3. Азаматтық сот ісін жүргізуде активтерді мемлекет кірісіне мәжбүрленп айналдыру осы іс-әрекеттерді жасау кезінде қолданылған заң нормаларына сәйкес іс-әрекеттердің заңдылығы, қылмыстықтың және жазалануы мәселелерін саралау кезінде жүзеге асырылады.

27-бап. Активтерді азаматтық сот ісін жүргізу шеңберінде мәжбүрленп қайтару ерекшеліктері

1. Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган тізілімге енгізілген тұлға активтерінің иемдену (пайда болу) көздерінің заңдылығына қисынды күмән келтірмей жағдайда, комиссия материалдарды қарағаннан кейін прокурор барлық қажетті мән-жайларды қарау негізінде, комиссияның ұсынымдарын негізге ала отырып, мұндай активтерді пайда болуы түсініксіз активтер ретінде мемлекет кірісіне айналдыру туралы сотқа талап қоюды беру жөнінде шешім қабылдайды.

2. Прокурордың активтерді мемлекет кірісіне айналдыру туралы талап қоюы:

1) субъектілердің және (немесе) олардың үлестес тұлғаларының, олардың мұрагерлерінің және құқықтық мирасқорларының;

2) активтерді субъектілерден және (немесе) олардың үлестес тұлғаларынан өтеусіз түрде не нарықтық емес жағдайларда иеленуіне не осындай мүлкітін қылмыстық не өзге де заңсыз жолмен пайда болғаны туралы білген немесе білуге тиіс болған өзге де (осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілмеген) тұлғалардың меншігіндегі активтерге қатысты берілуі мүмкін.

Осы Заңның 26-бабы 2-тармағының 1) – 5) тармақшаларында көрсетілген мән-жайлар осы тармақта көрсетілген азаматтық талап қоюды қайтаруға негіз болмайды, талап қоюды беруге және оларды сот ісін жүргізуге қабылдауға, азаматтық сот ісін жүргізу тәртібімен істі қарауға және соттың шешім шығаруына кедергі келтірмейді.

Активтерді пайда болуы түсініксіз активтер деп тану негізі бойынша берілетін талап қоюға комиссия хаттамасынан үзінді-көшірме қоса тіркеледі.

Талап қоюды қарау осы Заңда белгіленген ерекшеліктер ескеріліп, Қазақстан Республикасының Азаматтық процесітік кодексында көзделген қағидалар бойынша жүзеге асырылады.

Соттың істі қарау мерзімі істі сот талқылауына дайындау аяқталған күннен бастап алты айдан аспайды.

Істі қарау мерзімі оның нақты күрделілігі, іске қатысатын тұлғалардың мүдделері ескеріле отырып, қисынды әрі жеткілікті болуы есепке алынып, қосымша бір жылға дейінгі мерзімге ұзартылуы мүмкін.

Жауапкердің келмеуі істі қарауға кедергі болмайды.

3. Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген жағдайларды қоспағанда, адал иемденушідең активті талап ету жүргізіледі.

Егер мемлекетке қайтарылуға жататын актив адал иемденуші кірісіне беріле немесе оны сәйкестендіру, бөлу немесе мемлекеттің кірісіне айналдыру мүмкін болмаса, онда активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган тиісті талаптарды мәлімдеген кезде сот шешімімен жауапкерден талап қою берілген кездегі жағдай бойынша, көрсетілген активтің нарықтық құны мөлшеріндегі сома өндіріп алынуы мүмкін.

4. Егер мемлекетке қайтарылуға жататын активке адал кредиторлардың заңмен қорғалатын құқықтарымен, сондай-ақ өзге де тұлғалардың Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген құқықтарымен ауыртпалық салына, онда талапкердің талап етуі бойынша сот шешімімен актив мемлекет кірісіне айналдырылуы мүмкін не жауапкерден талап қою берілген кездегі жағдай бойынша, көрсетілген активтің нарықтық құны мөлшеріндегі сома өндіріп алынуы мүмкін.

Актив мемлекет кірісіне айналыдырлған кезде адал

кредиторлар мен өзге де тұлғалардың заңмен қорғалатын құқықтары Қазақстан Республикасының заңдарында не шарттарда көзделген негіздер бойынша олардың қолданылу мерзімі өткенге немесе тоқтатылғанға дейін сақталады.

Активтер мемлекет кірісіне айналдырылған жағдайда, жосықсыз кредиторлардың өздері қамтамасыз ететін міндет-темелер бойынша активтерге қатысты мүлкіткі құқықтары соттың осындай активтерді мемлекет кірісіне айналдыру туралы шешімі заңды күшіне енген кезден бастап тоқтатылады.

Өтеусіз түрде не нарықтық емес жағдайларда шарттар жасасқан және тізілімге енгізілген тұлғаларға қатысты үлестес болып табылатын, үлестес болуын сот анықтаған тұлғалар адал кредиторларға (кез келген мүлкіткі құқықты адал иемденушілерге) жатпайды.

5. Егер мүлікке тұлғамен үлестес заңды тұлғаның немесе оны-мен туыстық қатынастары бар тұлғаның мүлкіткі құқықтарымен ауыртпалық салына не егер мүлік тиесілі болатын тұлға осы мүлкіткі құқықтардың бенефициары болса, онда осы құқықтар соттың мүлкіткі мемлекет кірісіне айналдыру туралы шешімі заңды күшіне енген кезден бастап тоқтатылады.

6. Прокурор банкке көрсетілген мемлекеттік қолдау сомалары шегінде, зиян келтірген тұлғалардың әрекеттерімен (әрекетсіздігін) келтірілген осындай зиянды, сондай-ақ егер мұндай әрекеттердің (әрекетсіздіктің) салдарынан банктер алынған мемлекеттік қолдау сомаларын мемлекетке өз бетінше қайтарға алмайтындай жағдайда болса, мемлекеттің банкке мемлекеттік қолдау көрсетуге жұмсалған шығыстарын өтеуді мемлекеттің атынан талап етуге құқылы. Тұлғалардың өздері келтірген зиянды және мемлекеттің банкке мемлекеттік қолдау көрсетуге жұмсалған шығыстарын өтеуі банктік мемлекетке қайтаруға тиісті сомаларының мөлшерін осындай зиян мен шығыстардың өтелген сомасы шегінде азайтады.

7. Активтерді мемлекет кірісіне айналдыру туралы талап қоюда тұлға (тұлғалар тобы) активті иеленген бүкіл кезең ішінде алған үстеме кірістерді қайтару, мәмілелерді жарамсыз деп тану туралы талаптар, активтерді қайтару бойынша жүргізілген шығыстарды өтей отырып, бөтеннің иелігінен талап етіп алдыру туралы талаптар және өзге де заңды талаптар қамтылуы мүмкін.

28-бап. Пайда болуы түсініксіз активтерді мемлекет кірісіне мәжбүрленп айналдыру

1. Пайда болуы түсініксіз активтерді мемлекет кірісіне айналдыру туралы талап қоюды қарау кезінде мынадай мән-жайлар:

1) активтерді сәйкестендіруге мүмкіндік беретін мәліметтер (сипаттамасы, тұрған жері және өзге де мәліметтер);

2) активтердің жауапкерге тиесілі болуы және жауапкерге не оның үлестес тұлғаларына қатысты тізілімге енгізу үшін осы Заңда көзделген негіздердің болуы;

3) жауапкердің не оның үлестес тұлғаларының активтерді иемдену құны немесе ол болмаса, иемдену кезіндегі нарықтық құны, егер құны белгіленбесе, онда талап қою берілген кездегі нарықтық құны;

4) жауапкердің не оның үлестес тұлғаларының заңды кіріс-терінің не активтерді иемдену үшін пайдаланылған шығыстарын жабуында өзге де заңды көздерінің мөлшері және осындай кірістер не оларды иемдену үшін шығыстарды жабу көздері мөлшерінің сәйкестігі;

5) істі дұрыс қарау үшін маңызы бар өзге де мән-жайлар дәлелденуге жатады.

Талапкер осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген мән-жайларды ақылға қонымды анықтылық дәре-жесінде дәлелдеуі тиіс.

Жауапкер осы тармақтың 3) – 4) тармақшаларында көрсетілген мән-жайлар бойынша айқын әрі сенімді дәлелдемелерді ұсынуға тиіс.

Егер талапкер жауапкердің талап қойылған активтерді тікелей немесе жанама түрде иемденуі (алуы) заңнаманы, оның ішінде квазимемлекеттік сектор субъектілерін не өзге де тұлғаларды қоса алғанда, мемлекеттің, мемлекеттік кәсіпорындардың, мемлекеттік мекемелердің, жарғылық капиталына мемлекет тікелей немесе жанама қатысатын ұйымдардың мүлкіткі құқық-тарына не мүдделеріне залал келтіруге алып келген елеулі түрде бұзу арқылы жүзеге асырылғанын анықтылығын ескере отырып дәлелдесе, онда жауапкер олай емес екендігіне айқын әрі сенімді дәлелдемелер ұсынуға тиіс. Егер талапкер жауапкердің талап қойылған активтерді тікелей немесе жанама түрде иемденуі (алуы) заңнаманы, оның ішінде квазимемлекеттік сектор субъектілерін не өзге де тұлғаларды қоса алғанда, мемлекеттің, мемлекеттік кәсіпорындардың, мемлекеттік мекемелердің, жарғылық капиталына қатысатын ұйымдардың мүлкіткі құқық-тарына не мүдделеріне залал келтіруге алып келген елеулі түрде бұзу арқылы жүзеге асырылғанын анықтылығын ескере отырып дәлелдесе, онда жауапкер олай емес екендігіне дәлелдемелер ұсынуға тиіс. Егер жауапкер сотқа осындай дәлелдемелерді ұсынбаса, онда сот тиісті активтерді толығымен не олардың бір бөлігін иемденудің (алудың) заңды көздері пайдаланыла отырып, иемденілген (алынған) деп тани алмайды.

Өзге мән-жайларды өз талаптарының немесе қарсылық-тарының негізі ретінде оларға сітпемес жасайтын тұлға Қазақстан Республикасының Азаматтық процесітік кодексында көзделген дәлелдеудің жалпы қағидалары бойынша дәлелдейді.

2. Талап қою нысанасы болып табылатын активтер, егер жауапкер осы Заңға сәйкес мән-жайларды дәлелдемесе немесе талапкер көрсеткен мән-жайлардың болуын жоққа шығармаса, сот шешімі негізінде пайда болуы түсініксіз активтер ретінде мемлекеттің кірісіне мәжбүрленп өтеусіз айналдыруға жатады.

3. Активтерді пайда болуы түсініксіз активтер ретінде мемлекет кірісіне айналдыру туралы талап қою үшін талап қоюдың өскіру мерзімі бес жылды құрайды.

Активтерді пайда болуы түсініксіз активтер ретінде мемлекет кірісіне айналдыру туралы талап қою үшін талап қоюдың өскіру мерзімінің өтуі тұлға (тұлғалар тобы) активтерді ашып көрсету туралы декларацияны ұсынуына, Егер декларация ұсынылмаса, талап қоюдың өскіру мерзімінің өтуі тұлға (тұлғалар тобы) активтерді ашып көрсету туралы декларацияны ұсынуға құқылы болған мерзім өткен күннен басталады.

29-бап. Сот шешімі және оның орындалуы

1. Сот шешімі Қазақстан Республикасы Азаматтық процесітік кодексінің 223-бабының талаптарына сәйкес шығарылады. 2. Егер істі қарау кезінде талап қоюдың нысанасы болып табылатын активтер кредиторлардың мүлкіткі құқықтарын қамта-масыз ететін анықталса, сот шешімінде осындай кредиторлардың осы Заңға сәйкес адалдығы немесе жосықсыз екендігі туралы тұжырым болуға тиіс.

Активтер, оның ішінде қолма-қол ақшасыз нысандары ақша, құжатсыз бағалы қағаздар бойынша талап қою қанағаттандырылған жағдайда, сот шешімінде осындай активтерді сәйкестендіру үшін жеткілікті ақпарат (шот деректемелері, шот иесі туралы деректер, активтерге құқықтарды есепке алуды жүргізетін тұлға туралы деректер және басқа да деректер) қамтылуға тиіс.

30-бап. Активті ақшалай баламада тәркілеу не мемлекет кірісіне айналдыру мүмкіндігі

1. Осы Заңда көзделген активтерді қайтару тәсілдері (төтіктер), алдын ала қамтамасыз ету шаралары, қамтамасыз ету шаралары ішінара немесе толық өзгертілген немесе түрлендірілген не өздеріне активтер ішінара немесе толық қосылған активтерге қатысты, осындай өзгерту, түрлендіру не қосу тәсілдері қарамастан қолданылуы, сол сияқты осындай активтерді пайдалану арқылы алынған нәтижеге, өнімдерге, кірістерге қатысты қолданылуы да мүмкін.

2. Егер заңсыз иемденілген активтер басқа активтерге толық немесе ішінара қосылған болса, заңсыз иемденілген активтердің белгіленген құнына сәйкес келетін қосылған активтердің бір бөлігі ғана қайтарылуға жатады. Тұйым салу және өзге де алдын ала қамтамасыз ету шаралары, қамтамасыз ету шаралары заңсыз иемденілген активтерге қатысты белгіленуі мүмкін.

3. Егер қайтарылуға жататын активтерді заттай қайтару мүмкін болмаса, прокурор сотқа тиісті талап қоюды берген күнге осындай активтердің ақшалай немесе өзге де мүлік түрінде құны өтелуге жатады.

31-бап. Азаматтық іс жүргізуді қозғаудың өзге де негіздері

1. Осы тараудың қағидалары бойынша Қазақстан Респу-бликасының сотында активтерді мемлекет кірісіне айналдыру туралы істер бойынша іс жүргізу Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарындағы және заңнамасында көзделген

жағдайларда, тікелей шет мемлекеттің құзыретті органының аризы бойынша қозғалуы мүмкін.

2. Сот Қазақстан Республикасының халықаралық шартта-рында көзделген жағдайларда, тәркіленген мүлкіт немесе мем-лекет кірісіне айналдырылған активті не оның ақшалай балама-сын толығымен немесе бір бөлігін шет мемлекетке беру туралы шешім шығаруға құқылы.

5-тарау. АРНАУЛЫ МЕМЛЕКЕТТІК ҚОР ЖӘНЕ БАСҚАРУШЫ КОМПАНИЯ

32-бап. Арнаулы мемлекеттік қор

1. Арнаулы мемлекеттік қор – Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалатын тәртіппен Қазақстан Республи-касының әлеуметтік, экономикалық жобаларын, сондай-ақ активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органның шығыстарын қаржыландыру мақсатында түсімдерді есепке жатқызу және ақшаны жұмсау үшін Қазақстан Республикасының Бюджет кодексіне сәйкес бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті орғанда ашылған қолма-қол ақшаны бақылау шоты.

2. Арнаулы мемлекеттік қордың қаражатын бөлу Қазақстан Республикасының Бюджет кодексіне сәйкес Республикалық бюджет комиссиясында орталық мемлекеттік органдардың ұсыныстары міндетті түрде қарала отырып жүзеге асырылады.

Бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті орган Арнаулы мемлекеттік қор қаражатының түсімдері мен жұмсаулы туралы ақпаратты жыл сайын жариялауға тиіс.

3. Арнаулы мемлекеттік қордың түсімдері мыналар болып табылады:

1) ақша, оның ішінде осы Заңда және Қазақстан Республи-касының басқа да заңдарында белгіленген тәртіппен қайтарылған мүлкіт өткізуден түскен ақша;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес басқарушы компанияның меншігіне не оның активтерді басқару жөніндегі қызметі нәтижесінде түскен өзге мүлкіт өткізуден алынған ақша.

Арнаулы мемлекеттік қордың қаражатын пайдалану және мониторингтеу тәртібін бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті орган айқындайды.

Әлеуметтік және экономикалық жобаларды іріктеу және олардың өлшемшарттарын айқындау тәртібін мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті орган әзірлейді.

33-бап. Басқарушы компания

1. Басқарушы компания Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз құрылтайшысы және қатысушысы болатын коммерциялық ұйым болып табылады.

Басқарушы компанияның мақсаттары осы Заңда және Қазақстан Республикасының басқа да заңдарында белгіленген тәртіппен қайтарылған активтерді басқару, сақталуын қамтамасыз ету, өткізу болып табылады.

2. Басқарушы компанияның мүлкі:

1) осы Заңда көзделген тәртіппен қайтарылған активтер;

2) өз қаражаты есебінен құралады.

Ақшалай нысанда қайтарылған активтер тікелей Арнаулы мемлекеттік қордың есебіне жатқызылады.

Басқарушы компания өз қаражаты бойынша және осы Заң мен Қазақстан Республикасының басқа да заңдарында көзделген тәртіппен қайтарылған активтер бойынша бухгалтерлік есепке алуды жүргізеді және бөлек қаржылық есептілікті ұсынады.

3. Басқарушы компанияның міндеттері:

1) мемлекетке қайтарылған активтерді оның атынан менші-гіне қабылдау;

2) мемлекет кірісіне айналдырылған активтердің сақталуын және ұсталуын қамтамасыз ету;

3) активтерге билік ету;

4) активтерді өткізуден түскен қаражатты Арнаулы мемлекет-тік қорға аударуды қамтамасыз ету болып табылады.

4. Басқарушы компанияға берілген активтер:

1) кепіл нысанасы бола алмайды;

2) кредиторлардың талабы бойынша өндіріп алынбайды;

3) мүлікке тыйым салу немесе өзге де ауыртпалық салу нысанасы бола алмайды;

4) басқарушы компания мен үшінші тұлғалардың міндетте-мелері бойынша инкассолық өкіммен өндіріп алынбайды;

5) мерзімінде орындалмаған салық міндеттемесінің орында-луын қамтамасыз ету нысанасы бола алмайды;

6) регрессиялық талаптар тәртібімен өндіріп алынбайды;

7) өзге де міндеттемелер бойынша, оның ішінде басқарушы компанияның міндеттемелері бойынша қамтамасыз ету нысанасы бола алмайды.

5. Басқарушы компания алдағы жылға арналған республи-калық бюджеттен қаржыландыру болмаған жағдайда, өз қызметі үшін коммерциялық сыйақы алуға құқылы, оның шамасын Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.

Комиссиялық сыйақылар сомасы тиісті қаржы жылында басқарушы компанияның ағымдағы шығыстарын қаржыландыру үшін қажетті қаражат сомасымен шектеледі.

6. Басқарушы компанияның құру кезінде қамқоршылық кеңес құралады, оның құрамына Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаттары, қоғам өкілдері және тәуелсіз сарапшылар кіре алады.

7. Басқарушы компанияға берілген активтерді басқару тәртібін мемлекеттік мүлкіт басқару жөніндегі орталық уәкілетті орган айқындайды.

8. Басқарушы компанияның осы Заңда және Қазақстан Республикасының басқа да заңдарында белгіленген тәртіппен қайтарылған активтерді басқару, сақталуын қамтамасыз ету, өткізу жөніндегі қызметі бөлігінде осы Заңда реттелген құқықтық қатынастарға Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасы қолданылмайды.

Бұл ретте, басқарушы компанияның қызметі мен жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін тауарларды, жұмыстарды, қорес-тілетін қызметтерді сатып алу мемлекеттік сатып алу туралы заңнамаға сәйкес жүзеге асырылады.

9. Сот мүлкітін мемлекет меншігіне түсуіне негіз болған актінің құнын жойған (тиісті бөлігін өзгерткен) жағдайда, басқарушы компания мүлкіті заттай қайтаруды жүргізеді. Егер мүлік Қазақстан Республикасының активтерді қайтару тура-лы заңнамасында белгіленген тәртіппен өткізілген болса, оны өткізуден алынған қаражат шегінде құнын өтеу жүргізіледі. Шығың Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 9-ба-бының 4-тармағына сәйкес өтелуге жатады.

34-бап. Басқарушы компанияның қызметіне аудит

1. Мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті орган басқарушы компанияның активтерді тиінісіне басқармау фактілерін нем

(Соны. Басы 1, 8-беттерде)

«5) Қазақстан Республикасының Президентіне прокуратура органдары ведомстволарының бірінші басшыларын лауазымға тағайындау және лауазымнан босату туралы ұсынулар енгізіледі»;

«13) ведомстволардың, білім беру ұйымының, әскери прокуратура және көлік прокуратурасы органдарының, облыстардың прокуратуралары мен оларға теңестірілген (ресубликалық маңызы бар қалалардың және астананың) прокуратуралардың, аудандық және оларға теңестірілген (қалалық, ауданаралық, сондай-ақ мамандандырылған) прокуратуралардың, сондай-ақ прокуратура органдары жүйесіне кіретін мемлекеттік мекемелер мен өзге де ведомстволық бағынысты ұйымдардың құрылымдарын бекітеді»;

5) 10-баптың 1-тармағында: мынадай мазмұндағы 1-1) тармақшамен толықтырылсын: «1-1) активті иемдену (пайда болу) көздерінің заңдылығын тексеруді, активтерді заңсыз иемденуге, шығаруға қарсы іс-қимыл жасау және оларды қайтару үшін ақпаратқа мониторинг пен талдауды жүргізуге»;

27) тармақша мынадай редакцияда жазылсын: «27) активтерді қайтару мақсатында халықаралық-құқықтық ынтымақтастық жөніндегі қызметті үйлестіруге және жүзеге асыруға»;

28) тармақша «істер бойынша» деген сөздерден кейін «, активтерді қайтару туралы істер бойынша,» деген сөздермен толықтырылсын;

29) тармақша «құдалау» деген сөзден кейін «, активтерді қайтару» деген сөздермен толықтырылсын;

6) 11-бапта: тақырып мынадай редакцияда жазылсын: «1-бап. Прокуратура органдарының мемлекеттік құқықтық статистика және арнайы есепке алу саласындағы ведомствосы»; 1-тармақтың бірінші абзацы «органдарының» деген сөзден

кейін «мемлекеттік құқықтық статистика және арнайы есепке алу саласындағы» деген сөздермен толықтырылсын;

2-тармақтағы «Ведомствоньи» деген сөз «Прокуратура органдарының мемлекеттік құқықтық статистика және арнайы есепке алу саласындағы ведомствосының» деген сөздермен ауыстырылсын;

7) мынадай мазмұндағы 11-1-баппен толықтырылсын: «11-1-бап. Прокуратура органдарының активтерді қайтару жөніндегі ведомствосы

1. Прокуратура органдарының активтерді қайтару жөніндегі ведомствосы осы Конституциялық заңға және Қазақстан Республикасының заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы заңнамасына сәйкес халықаралық-құқықтық ынтымақтастықты қоса алғанда, активтерді қайтару жөніндегі қызметті мемлекет атынан және оның мүддесі үшін жүзеге асырады.

2. Прокуратура органдарының активтерді қайтару жөніндегі ведомствосы жүргізетін активті иемдену (пайда болу) көздерінің заңдылығын тексеру оның басшысының шешімі бойынша «Заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасы Заңына сәйкес жүзеге асырылады.

3. Активтерді қайтару жөніндегі ведомствоньң құрылымын Бас Прокурор бекітеді.

4. Активтерді қайтару жөніндегі қызметті жүзеге асырудың құқықтық негізі мен қағидаттары осы Конституциялық заңда және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасында айқындалады.»;

8) 18-бапта: 3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Прокуратура органдарының мемлекеттік құқықтық статистика және арнайы есепке алу саласындағы ведомствосы жүргізетін заңдылықтың сақталуын тексеру осы Конституциялық заңда және Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында белгіленген шектерде ведомство мен оның аумақтық және оларға теңестірілген органдары басшыларының шешімі бойынша жүзеге асырылады.»;

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ

Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

(Жалғасы. Басы 1-бетте)

1) 182-баптың 1-тармағы бірінші бөлігі 5) тармақшасындағы «заңдардың қолданылуын тоқтатауға байланысты тоқтатыла тұрады.» деген сөздер «заңнаманың қолданылуын тоқтата тұрауға байланысты» деген сөздермен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 6) тармақшамен толықтырылсын:

«6) Қазақстан Республикасының заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы заңнамасына сәйкес активті иемдену (пайда болу) көздерінің заңдылығына тексеру жүргізу кезінде тоқтатыла тұрады.»;

2) 249-баптың 2-тармағы 8) тармақшасындағы «сатқан реттер кірмейді.» деген сөздер «сатқан» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 9) тармақшамен толықтырылсын:

«9) Қазақстан Республикасының заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы заңнамасына сәйкес мүлік мемлекет кірісіне айналдырылған реттер кірмейді.»;

3) 261-бап мынадай мазмұндағы 4-тармақпен толықтырылсын: «4. «Заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңында тұлғаны адал иемденуші деп таныуды өзге де негіздері белгіленуі мүмкін.».

2. 1999 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (Ерекше бөлім):

1) 742-баптың 2-тармағы бірінші бөлігінің 3) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«3) үшінші кезекте клиенттің бюджет алдындағы міндеттемелері бойынша, сондай-ақ «Заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес активтерді өндіріп алу туралы талап бойынша ақшаны алып қою жүргізіледі»;

2) 830-баптың 5-тармағының бірінші бөлігі мынадай мазмұндағы 3-1) тармақшамен толықтырылсын:

«3-1) активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органға – бірінші баспы не оның міндетін атқаратын адам қол қойған, «Заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бекітілген тізілімнен үзінді-көшірме қоса берілген жазбаша сұрау салу бойынша.».

3. 2003 жылғы 20 маусымдағы Қазақстан Республикасының Жер кодексіне:

81-баптың 2-тармағы 5) тармақшасындағы «тәркіленген реттен басқа жағдайларда қол берілмейді.» деген сөздер «тәркіленген» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 6) тармақшамен толықтырылсын:

«6) Қазақстан Республикасының заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы заңнамасына сәйкес жер уәкесі мемлекет кірісіне айналдырылған реттен басқа жағдайларда қол берілмейді.».

4. 2008 жылғы 4 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Бюджет кодексіне:

1) 4-баптың 10) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«10) уақыттылық қағидаты – Қазақстан Республикасының тиісті нормативтік құқықтық актілерінде айқындалған тәртіпті сақтай отырып, өз мерзімінде республикалық және жергілікті бюджеттерге, Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының қолма-қол ақшаны бақылау шотына түсетін түсімдерді есепке жатқызу және оларды Ұкіметтің Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі шоттарына, Жәбірленушілерге өтемақы қорына, Білім беру инфрақұрылымын қолдау қорына, Арнаулы мемлекеттік қорға аудару, Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің бюджеттеріне түсетін түсімдерді есепке жатқызу және бөлу, міндеттемелер бойынша қаржыландырудың жеке жоспарларына сәйкес мемлекеттік мекемелердің міндеттемелер қабылдау, төлемдер бойынша қаржыландырудың жеке жоспарларына сәйкес төлемдер жүргізу және бюджет қаражатын алушылардың шоттарына бюджет қаражатын аудару»;

2) 6-баптың 3-тармағының үшінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

«Өз араларындағы өзара өтетінін операциялар ескерілмей, республикалық бюджетті, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың бюджеттерін, Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының түсімдері мен шығыстарын, Жәбірленушілерге өтемақы қорының түсімдері мен төлемдерін, Білім беру инфрақұрылымын қолдау қорының түсімдері мен шығыстарын, Арнаулы мемлекеттік қордың түсімдері мен шығыстарын, Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорының түсімдері мен шығыстарын, Әлеуметтік медициналық сақтандыру қорының түсімдері мен шығыстарын біріктіретін мемлекеттің орталықтандырылған ақша қоры шоғырландырылған бюджет болып табылады.»;

3) 49-баптың 2-тармағының 4) және 5) тармақшалары мынадай редакцияда жазылсын:

«4) мұнай секторы ұйымдарынан, Жәбірленушілерге өтемақы қорына, Білім беру инфрақұрылымын қолдау қорына және Арнаулы мемлекеттік қорға түсетін түсімдерді қоспағанда, республикалық бюджеттен қаржыландырылатын, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бюджетінен (шығыстар сметасынан) ұсталатын және қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер салатын айыппұлдар, өсімпұл, санкциялар, өндіріп алулар;

5) мұнай секторы ұйымдарынан, Жәбірленушілерге өтемақы қорына, Білім беру инфрақұрылымын қолдау қорына және Арнаулы мемлекеттік қорға түсетін түсімдерді қоспағанда, республикалық бюджетке түсетін басқа да салықтық емес түсімдер болып табылады.»;

4) 8-тарау мынадай мазмұндағы 52-4-баппен толықтырылсын: «52-4-бап. Арнаулы мемлекеттік қорға түсетін түсімдер

Мыналар Арнаулы мемлекеттік қорға түсетін салықтық емес түсімдер болып табылады:

1) ақша, оның ішінде «Заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес қайтарылған мүлікті өткізуден түсетін ақша;

2) Қазақстан Республикасының заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы заңнамасына сәйкес басқарушы компанияның меншігіне не оның активтерді басқару жөніндегі қызметі нәтижесінде түскен өзге мүлікті өткізуден түсетін ақша.»;

5) 58-баптың 1-тармағының 8-1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«8-1) Білім беру инфрақұрылымын қолдау қорының және Арнаулы мемлекеттік қордың қаражатын бөлу жөніндегі ұсыныстарды тұжырымдау және мәселелерді қарау.»;

6) 88-бапта:

1-тармақ 15) тармақшасындағы «жұмсауына байланысты операцияларды есепке алуға (ұлттық валюталадағы қызмет көрсету шоты) арналады.» деген сөздер «жұмсауына (ұлттық валюталадағы қызмет көрсету шоты)» деген сөздермен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 16) және 17) тармақшалармен толықтырылсын:

«16) Қазақстан Республикасының заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы заңнамасына сәйкес

кейін «мемлекеттік құқықтық статистика және арнайы есепке алу саласындағы» деген сөздермен толықтырылсын;

2-тармақтағы «Ведомствоньи» деген сөз «Прокуратура органдарының мемлекеттік құқықтық статистика және арнайы есепке алу саласындағы ведомствосының» деген сөздермен ауыстырылсын;

7) мынадай мазмұндағы 11-1-баппен толықтырылсын: «11-1-бап. Прокуратура органдарының активтерді қайтару жөніндегі ведомствосы

1. Прокуратура органдарының активтерді қайтару жөніндегі ведомствосы осы Конституциялық заңға және Қазақстан Республикасының заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы заңнамасына сәйкес халықаралық-құқықтық ынтымақтастықты қоса алғанда, активтерді қайтару жөніндегі қызметті мемлекет атынан және оның мүддесі үшін жүзеге асырады.

2. Прокуратура органдарының активтерді қайтару жөніндегі ведомствосы жүргізетін активті иемдену (пайда болу) көздерінің заңдылығын тексеру оның басшысының шешімі бойынша «Заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасы Заңына сәйкес жүзеге асырылады.

3. Активтерді қайтару жөніндегі ведомствоньң құрылымын Бас Прокурор бекітеді.

4. Активтерді қайтару жөніндегі қызметті жүзеге асырудың құқықтық негізі мен қағидаттары осы Конституциялық заңда және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасында айқындалады.»;

8) 18-бапта: 3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Прокуратура органдарының мемлекеттік құқықтық статистика және арнайы есепке алу саласындағы ведомствосы жүргізетін заңдылықтың сақталуын тексеру осы Конституциялық заңда және Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында белгіленген шектерде ведомство мен оның аумақтық және оларға теңестірілген органдары басшыларының шешімі бойынша жүзеге асырылады.»;

мынадай мазмұндағы 6-тармақпен толықтырылсын:

«6. Осы баптың ережелері Қазақстан Республикасының заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы заңнамасына сәйкес прокуратура органдарының активтерді қайтару жөніндегі ведомствосы жүргізетін активті иемдену (пайда болу) көздерінің заңдылығын тексеруге қолданылмайды.»;

9) 24-бапта:

2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Прокуратура органдарының мемлекеттік құқықтық статистика және арнайы есепке алу саласындағы ведомствосы мен оның аумақтық және оларға теңестірілген органдары жолданымдарды осы Конституциялық заңның 11-бабында және Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында белгіленген құзырет шеңберінде қарайды.»;

9-тармақ «салаларындағы заңнамасында» деген сөздерден кейін «, Қазақстан Республикасының заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы заңнамасында» деген сөздермен толықтырылсын;

10) 25-бап мынадай мазмұндағы 4-тармақпен толықтырылсын:

«4. Осы баптың талаптары «Заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес берілген шағымдарға қолданылмайды.»;

11) 26-баптың 11-тармағындағы «ведомство және оның аумақтық органдары» деген сөздер «прокуратура органдарының активтерді қайтару жөніндегі ведомствосы, прокуратура органдарының мемлекеттік құқықтық статистика және арнайы есепке алу саласындағы ведомствосы мен оның аумақтық және оларға теңестірілген органдары» деген сөздермен ауыстырылсын;

12) 29-баптың 2-тармағы мынадай редакцияда жазылсын: «2. Прокуратура органдарының шет мемлекеттердің құзыретті органдарымен және халықаралық ұйымдармен өзара іс-қимылы қылмыстық-құқықтық ынтымақтастық шеңберінде, сондай-ақ активтерді қайтару, оның ішінде қылмыстық

процестен тыс қайтару мәселелері бойынша мемлекеттің мүдделерін білдіру шеңберінде жүзеге асырылады.»;

13) 43-бап мынадай мазмұндағы 4-тармақпен толықтырылсын:

«4. Прокуратура органдарының активтерді қайтару жөніндегі ведомствосы мен оның лауазымды адамдарының шешімдеріне, әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) және актілеріне шағым жасау «Заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жүзеге асырылады.»;

14) 45-бап мынадай мазмұндағы 3-тармақпен толықтырылсын:

«3. Прокуратура органдарының активтерді қайтару жөніндегі ведомствосын қаржылық жағынан қамтамасыз ету бюджет қаражаты есебінен, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы заңнамасында айқындалған Арнаулы мемлекеттік қордың қаражаты есебінен жүзеге асырылады.»;

15) 47-баптың 1-тармағындағы «ведомствосының басшысына» деген сөздер «ведомстволарының бірінші басшыларына» деген сөздермен ауыстырылсын;

2-бап. Осы Конституциялық заң, алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізілетін 1-баптың 5) тармақшасының екінші және үшінші абзацтарын, 7) тармақшасының төртінші абзацын, 8) тармақшасының төртінші және бесінші абзацтарын қоспағанда, алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының Президенті Қ.ТОҚАЕВ

Астана, Ақорда, 2023 жылғы 12 шілде № 22-VIII КРЗ

бюджеттік кредиттерді өтеу сомаларының, мемлекеттің қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдерді, қарыздардың бюджетке түсуіне бақылауды жүзеге асыратын уәкілетті органдардың тізбесін облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың, ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тиісті жергілікті атқарушы органы айқындайды.

4. Төлем тапсырмалары Қазақстан Республикасының банк заңнамасында белгіленген нысан бойынша ұсынылады.

Қорытындылар бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша ұсынылады.

5. Түсімдердің артық (қате) төленген сомаларын бюджеттен, Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан, Жәбірленушілерге өтемақы қорынан, Білім беру инфрақұрылымын қолдау қорынан, Арнаулы мемлекеттік қордан қайтару және (немесе) есепке жатқызу бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті орган белгілеген тәртіптен жүзеге асырылады.»;

9) 97-бапта: 5-3-тармақтың бірінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

«5-3. Бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті органның аумақтық бөлімшесі Білім беру инфрақұрылымын қолдау қорының, білім беру инфрақұрылымын қолдау жөніндегі жергілікті атқарушы орган шотының, Арнаулы мемлекеттік қордың, тиісті саланың орталық және (немесе) жергілікті уәкілетті органның арнаулы шотының төлемдерін жүргізу кезінде ағымдағы бақылауды жүзеге асырады, ол төлеуге берілетін шоттарды.»;

6-3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«6-3. Білім беру инфрақұрылымын қолдау қорының, Арнаулы мемлекеттік қордың қаражатын бөлу және оларды пайдалану кезінде облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың әкімі және Білім беру инфрақұрылымын қолдау қорынан, Арнаулы мемлекеттік қордың қаражатын пайдалануға жауапты тиісті саланың орталық және (немесе) жергілікті уәкілетті органның бірінші басшысы Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылықта болады.»;

10) 98-баптың 3-тармағының бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Инкассолық өкімдерді бірыңғай қазынашылық шотқа және бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті органға ашылған шетел валютасындағы шоттарға, сыртқы қарыздардың қаражатын байланысты гранттардың, Білім беру инфрақұрылымын қолдау қорының арнаулы шоттарына, сыртқы қарыздардың немесе байланысты гранттардың, Білім беру инфрақұрылымын қолдау қорының арнаулы шоттарына арналған шоттарға, тиісті бюджеттердің, Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының, ақшаны уақытша орналастырудың, сыртқы қарыздарды немесе байланысты гранттарды қайта айырбастаудың, Жәбірленушілерге өтемақы қорының, Білім беру инфрақұрылымын қолдау қорының, Арнаулы мемлекеттік қордың қолма-қол ақшаны бақылау шоттарына, білім беру саласындағы пилоттық ұттық жобаны іске асыру жөніндегі дирекцияның шотына шығаруға қол берілмейді.»;

11) 104-баптың 3-1-тармағы мынадай редакцияда жазылсын: «3-1. Жәбірленушілерге өтемақы қорының, Білім беру инфрақұрылымын қолдау қорының, Арнаулы мемлекеттік қордың ақша қалдықтары мемлекеттік бюджетке алып қоюға (аударуға) жатпайды.»;

12) 124-баптың 1-тармағының 1) тармақшасы мынадай мазмұндағы алтыншы абзацпен толықтырылсын: «Арнаулы мемлекеттік қордың түсімдері мен шығыстары туралы есепті».

5. 2014 жылғы 3 шілдедегі Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне:

1) 3-бапта:

3) тармақ:

«194.» деген цифрлардан кейін «195.» деген цифрлармен толықтырылсын;

«217-бапта – сомасы бес мың айлық есептік көрсеткіштен асатын кіріс» деген сөздерден кейін «218-1-бапта – жиырма мың айлық есептік көрсеткіштен асатын сомаға ақша, мүлікке құқықтар және (немесе) өзге де мүлік» деген сөздермен толықтырылсын;

«234-бапта – жиырма мың айлық есептік көрсеткіштен асатын, алып өткізілген тауарлардың құны» деген сөздерден кейін «235-1-бапта – валюталық құндылықтардың заңсыз әкеліп-жөнелтілген немесе аударылған сомасының бір жүз мың айлық есептік көрсеткіштен асатын сомасы» деген сөздермен толықтырылсын;

29) тармақ «218 (үшінші бөлігінің 1) тармағында)» деген сөздерден кейін «218-1 (төртінші бөлігінің 1) тармағында)» деген сөздермен толықтырылсын;

38) тармақта:

«218-бапта – жиырма мың айлық есептік көрсеткіштен асатын сомаға қылмыстық жолмен алынған ақша және (немесе) өзге де мүлік» деген сөздерден кейін «218-1-бапта – он мың айлық есептік көрсеткіштен асатын сомаға ақша, мүлікке құқықтар және (немесе) өзге де мүлік» деген сөздермен толықтырылсын;

«235-бапта – қырық бес мың айлық есептік көрсеткіштен асатын, ұлттық валютада және (немесе) шетел валютасында қайтарылмаған қаражат сомасы» деген сөздер «235-1-бапта – валюталық құндылықтардың заңсыз әкеліп-жөнелтілген немесе аударылған сомасының қырық бес мың айлық есептік көрсеткіштен асатын сомасы» деген сөздермен ауыстырылсын;

2) 8-баптың төртінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын: «4. Қазақстан Республикасының шетінен тысқары жерде қылмыс жасаған, Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұрмайтын шетелдіктер, сондай-ақ азаматтығы жоқ адамдар, егер осы іс-әрекет Қазақстан Республикасының мүдделеріне қарсы бағытталған, сыбайлас жемқорлық қылмыс немесе экономикалық қызмет саласында қылмыс жасалған жағдайларда және Қазақстан Республикасының халықаралық шартында көзделген жағдайларда, егер олар басқа мемлекетке сотталмаған болса және Қазақстан Республикасының аумағында қылмыстық жауаптылыққа тартылатын болса, осы Кодекс бойынша қылмыстық жауаптылықтан босатылуы мүмкін.»;

3) 55-баптың бірінші бөлігінің 2) тармағы «218.» деген цифрлардан кейін «218-1.» деген цифрлармен толықтырылсын;

4) мынадай мазмұндағы 67-1-бапмен толықтырылсын: «67-1-бап. Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісімнің шарттарын орындаған кезде қылмыстық жауаптылықтан босату

Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісімнің барлық шарттарын орындаған тұтқа қылмыстық жауаптылықтан босатылуы мүмкін.»;

5) 71-бап мынадай мазмұндағы 4-1-бөліктен толықтырылсын: «4-1. Ескіру мерзімінің өтуі сотқа немесе қылмыстық құлалау органына дүкітілген, айыпталушыдан, сотталушыдан немесе оның қорғаушысынан кінәні мойындау және заң

(Жалғасы. Басы 1, 9-беттерде)

10) 367-бапта: бірінші бөліктің екінші абзацындағы «немесе онсыз» деген сөздер алып тасталсын;
екінші бөліктің екінші абзацындағы «немесе онсыз» деген сөздер алып тасталсын;
11) 368-баптың бірінші бөлігінің екінші абзацындағы «немесе онсыз» деген сөздер алып тасталсын;
12) 373 және 374-баптар алып тасталсын;
13) 430-бап мынадай мазмұндағы төртінші бөліктен толықтырылсын:

«4. Сот актілерін орындаудан жағтұра мақсатында жасалған, заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтаруға байланысты істер бойынша сот шешімімен немесе үкімімен (қаулысымен) тәркіленген мүлкіт, сот сияқты мемлекет кірісіне айналдырылған мүлкіт не тыйым салу қолданылған мүлкіт заңсыз иеліктен шығару, ауыртыпалық салу –

алты жылға дейінгі мерзімге бас бостандығын шектеуге не сол мерзімге бас бостандығынан айыруға жазаланады.»

6. 2014 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексіне:

1) 36-баптың бірінші бөлігіндегі «67-баптарында» деген сөздер «67, 67-1-баптарында» деген сөздермен ауыстырылсын;
2) 58-баптың бірінші бөлігі «Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының бірінші орынбасары, орынбасарлары, олардың аға көмекшілері мен көмекшілері» деген сөздерден кейін «прокуратура органдарының активтерді қайтару жөніндегі ведомствосының бірінші басшысы, оның орынбасарлары.» деген сөздермен толықтырылсын;

3) 136-баптың үшінші бөлігі «218.» деген цифрлардан кейін «218-1» деген цифрлармен толықтырылсын;

4) 187-бапта: бірінші бөліктегі «373, 374.» деген цифрлар алып тасталсын; үшінші бөлік «218 (үшінші бөлігінің 1) тармағында.» деген сөздерден кейін «218-1 (төртінші бөлігінің 1) тармағында.» деген сөздермен толықтырылсын;

3-1-бөліктің «235.» деген цифрлар «235-1.» деген цифрлармен ауыстырылсын;

4-1-бөліктің бірінші абзацындағы «195 (үшінші және төртінші бөліктерінде)» деген сөздер «195 (үшінші, төртінші және бесінші бөліктерінде)» деген сөздермен ауыстырылсын;
алтыншы бөлік «218 (бірінші және екінші бөліктерінде, үшінші бөлігінің 2) және 3) тармақтарында.» деген сөздерден кейін «218-1 (бірінші, екінші және үшінші бөліктерінде, төртінші бөлігінің 2) және 3) тармақтарында.» деген сөздермен толықтырылсын;

5) 192-баптың екінші бөлігінің бірінші абзацы «туралы мәміле» деген сөздерден кейін «немесе кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы мәміле» деген сөздермен толықтырылсын;

6) 201-баптың үшінші бөлігі 2) тармағындағы «беру сотқа дейінгі тергеп-тексеру деректерін жария ету болып табылмайды.» деген сөздер «беру» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 3) тармақпен толықтырылсын:

«3) активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органға қылмыстық іс жүргізу барысында алынған активтерді заңсыз иемденуге және шығаруға байланысты мәліметтерді ұсыну сотқа дейінгі тергеп-тексеру деректерін жария ету болып табылмайды.»

7) 291-баптың бірінші бөлігі мынадай мазмұндағы екінші абзацын толықтырылсын:

«Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісімнің шарттары орындамаған кезде сотқа дейінгі тергеп-тексеруді немесе қылмыстық қудалауды тоқтату туралы қаулы шығарған сот прокурордың өтінішіатты бойынша осындай қаулының күшін жоюды.»

8) 565-бап мынадай мазмұндағы төртінші және бесінші бөліктермен толықтырылсын:

«4. Тәркілеу нысанында құқықтық көмек көрсету туралы сұрау салуда (тапсырмада, өтінішхатта) Қазақстан Республикасының аумағындағы және тәркіленуге жататын мүлік туралы мәліметтер, сондай-ақ осы мүлкітін меншік иесінің, иесінің туған күні мен жері, азаматтығы, айналысатын ісі, тұрғылықты жері немесе болатын жері туралы деректерді сотқа алғанда, олар туралы деректер, ал заңды тұлғалар үшін олардың атауы және тұрған жері қосымша көрсетіледі.

Тәркілеу нысанында құқықтық көмек туралы сұрау салуда (тапсырмада, өтінішхатта), егер құқықтық көмек көрсету туралы сұрау салуды (тапсырманы, өтінішхатты) дұрыс және уақтылы қаруы үшін қажет болса, өзге мәліметтер де, оның ішінде телефондардың, факстардың нөмірлері, электрондық пошта мекеңжайлары көрсетілуі мүмкін.

5. Тәркілеу нысанында құқықтық көмек көрсету туралы сұрау салуда (тапсырмаға, өтінішхатқа) Қазақстан Республикасының халықаралық шартында көзделген құжаттар сотқа беріледі, ал егер бұл Қазақстан Республикасының халықаралық шартында көзделмесе, мынадай құжаттар сотқа беріледі:

1) шет мемлекет сотының Қазақстан Республикасының аумағындағы мүлікті тәркілеу көзделген үкімінің, қаулысының немесе өзге де шешімінің шешетімін сот куәландырған көшірмесі, сондай-ақ олардың заңды күшіне енгені туралы дәлелдемелер;
2) тәркіленуге жататын мүлкітін Қазақстан Республикасының аумағында тұрғаны растайтын дәлелдемелер;

3) осы бөліктің 1) және 2) тармақтарында көрсетілген құжаттардың қазак және орыс тілдеріндегі аудармасы;»

9) 577-бап мынадай мазмұндағы жетінші және сегізінші бөліктермен толықтырылсын:

«7. Қазақстан Республикасының қызметті органдары сұрау салушы тараптың сұрау салуы бойынша Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарында көзделген өзге процестік шараларды да қабылдауы мүмкін.

8. Сот осы бапта көзделген сұрау салуларды мүлкіне қатысты шет мемлекет сотының үкімімен, қаулысымен немесе өзге де шешімімен тәркілеу туралы шешім қабылдаған тұлғаның Қазақстан Республикасындағы тұрғылықты жері немесе тұрған жері бойынша, ал егер бұл тұлғаның Қазақстан Республикасында тұрғылықты жері немесе тұрған жері болмаса не оның тұрған жері белгісіз болса, оның тәркіленуге жататын мүлкітін Қазақстан Республикасында тұрған жері бойынша қарайды.»

10) 608-бап мынадай мазмұндағы 1-1, 2-1, 7-1 және 7-2-бөліктермен толықтырылсын:

«1-1. Тәркілеу нысанында құқықтық көмек көрсету туралы сұрау салуды (тапсырманы, өтінішхатты) қарау мүлкіне қатысты шет мемлекет сотының үкімімен, қаулысымен немесе өзге де шешімімен тәркілеу туралы шешім қабылдаған тұлғаны, меншігінде, иелігінде, пайдалануында немесе билік етуінде тәркіленуге жататын мүлік бар басқа да мүдделі тұлғаларды және (немесе) олардың өкілдерін не қорғаушыларын, шет мемлекеттің қызметті органы және прокурорды сұрау салудың қаралатын орны, күні мен уақыты туралы хабарлар ете отырып, сот отырысында жүзеге асырылады.

Осы бөліктің бірінші абзацында аталған, Қазақстан Республикасының аумағында тұрған немесе жүрген тұлғалар сот отырысының орны, күні мен уақыты туралы сот уәкілетті органы дейін отыз тәуліктен кешіктірмей хабарлар етілуі тиіс. Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде тұратын немесе жүрген тұлғаларға және шет мемлекеттің қызметті органына хабархаттар Қазақстан Республикасының халықаралық шартында және заңнамасында көзделген тәртіппен сот отырысы өтетін күнге дейін алты айдан кешіктірмей жіберіледі.

Сот отырысына қатысуын сот міндетті деп таныған тұлғаларды қоспағанда, сот отырысының орны, күні мен уақыты туралы уақытты хабардар етілген адамдардың келмеуі шет мемлекеттің қызметті органының сұрау салуын қарауға келергі келтірмейді.»

«2-1. Соттың мүлкіт толық немесе ішінара тәркілеу бөлігінде шет мемлекет сотының үкімі, қаулысын немесе өзге де шешімін мойындау және мәжбүрленп орындату туралы қаулысында мыналар көрсетіледі:

1) шет мемлекет сотының атауы, тәркілеу туралы үкімінің, қаулының немесе өзге де шешімінің шығарылған уақыты мен орны;
2) шет мемлекеттің соты соттаған тұлғаның Қазақстан Республикасындағы соңғы тұрғылықты жері, жұмыс орны және айналысатын ісі туралы мәліметтер;

3) жасағаны үшін сотталған тұлға кінәлі деп танылған қылмыстың сипаттамасы және оны соттауға және мүлкіт тәркілеу туралы шешім қабылдауға негіз болған шет мемлекеттің қылмыстық заңы;
4) сотталған тұлға жасаған қылмыс үшін жауаптылықты көздейтін Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің бабы;
5) Қазақстан Республикасының аумағындағы және тәркіленуге жататын мүлік туралы мәліметтер;
6) қаулыға шағым жасау тәртібі.

Соттың мүлкіт тәркілеу бөлігінде шет мемлекет сотының үкімін, қаулысын немесе өзге де шешімін мойындаудан және мәжбүрленп орындатудан бас тарту туралы қаулысында мұндай бас тартудың негіздері көрсетілуі тиіс.»

«7-1. Қазақстан Республикасының аумағындағы мүлікті тәркілеу бөлігінде шет мемлекет сотының үкімін, қаулысын немесе өзге шешімін мойындаудан және мәжбүрленп орындатудан осы Кодекстің 569-бабының екінші бөлігінде көзделген негіздер бойынша, сондай-ақ мынадай:

1) шет мемлекет сотының мүлкіт тәркілеуді көздейтін үкімі, қаулысы немесе өзге де шешімі заңды күшіне енгенге;
2) тәркіленуге жататын мүлік Қазақстан Республикасының юрисдикциясы қолданылмайтын аумақта орналасқан;

3) шет мемлекет сотының үкімімен, қаулысымен немесе өзге де шешімімен мүлікті тәркілеу көзделген іс-әрекет Қазақстан Республикасының аумағында жасалған және (немесе) бұл іс-әрекет Қазақстан Республикасының заңнамасы бойынша қылмыс болып табылмайтын;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасында шет мемлекет сотының үкімімен, қаулысымен немесе өзге де шешімімен тәркілеу тағайындайтын іс-әрекетке ұқсас іс-әрекет үшін мүлкіт тәркілеу көзделмеген;

5) шет мемлекеттің қызметті органының сұрау салуында аталған тұлғаға қатысты дәл сол іс-әрекет үшін үкім заңды күшіне енген, қылмыстық іс бойынша іс жүргізу тоқтатылған, сол сияқты алдын ала тергеп-тексеру органының қылмыстық істі тоқтату туралы немесе қылмыстық іс қозғадан бас тарту туралы күші жойылмаған шешімі болған;

6) шет мемлекет сотының мүлкіт тәркілеуді көздейтін үкімі, қаулысы немесе өзге де шешімі Қазақстан Республикасының халықаралық шартында немесе заңнамасында көзделген негіздер бойынша орындалмайтын;

7) Қазақстан Республикасында сол бір іс-әрекетке байланысты мүлкін тәркілеу туралы шет мемлекеттің қызметті органының сұрау салуы жіберілген тұлғаны қылмыстық қудалау жүзеге асырылып қатқан;

8) шет мемлекеттің қызметті органының тәркілеу туралы сұрау салуы келіп түскен мүлкіке қылмыстық, азаматтық істер немесе әкімшілік құқық бұзушылық туралы іс бойынша Қазақстан Республикасы сотының үкімімен, шешімімен немесе қаулысымен өндіріп алу қолданылған;

9) шет мемлекет сотының үкімінде, қаулысында немесе өзге де шешімінде көрсетілген мүлік Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тәркіленуге жатпайтын жағдайларда бас тартылады.

7-2. Соттың Қазақстан Республикасының аумағындағы мүлікті тәркілеу бөлігінде шет мемлекет сотының үкімін, қаулысын немесе өзге де шешімін мойындау және мәжбүрленп орындату туралы заңды күшіне енген қаулысының негізінде шет шет мемлекет соты үкімінің, қаулысының немесе өзге де шешімінің қарар бөлігі, сондай-ақ соттың шет мемлекет сотының үкімін, қаулысын немесе өзге де шешімін мойындау және толық немесе ішінара мәжбүрленп орындату туралы қаулысының қарар бөлігі көрсетілуі тиіс атқарушылық парак берелі.

Атқарушылық парак шет мемлекет соты үкімінің, қаулысының немесе өзге де шешімінің көшірмелерімен және соттың шет мемлекет сотының үкімін, қаулысын немесе өзге де шешімін мойындау және мәжбүрленп орындату туралы қаулысының көшірмесімен бірге Қазақстан Республикасының атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы заңнамасына сәйкес орындауға жіберіледі.»

11) 612-баптың бірінші бөлігі 2) тармағындағы «ынтмамақтастық туралы келісім нысанында» деген сөздермен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 3) тармақпен толықтырылсын:

«3) Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінде көзделген онша ауыр емес, ауырлығы орташа не ауыр қылмыстар бойынша кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы келісім нысанында жүргізіледі;»

12) мынадай мазмұндағы 617-1, 617-2, 617-3, 617-4 және 617-5-баптармен толықтырылсын:

«617-1-бап. Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісім жасауға арналған шарттар

1. Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісім мынадай шарттар болған:

1) күдікті, айыпталушы, сотталушы процестік келісім жасауға ерікті түрде тілек білдірген;

2) күдікті, айыпталушы, сотталушы келтірілген күдікке, айыптауға және іс бойынша қылмысты жасағанының қолда бар дәлелдемелеріне, өз келтірген зиянның сипаты мен мөлшеріне дәуласпаған кезде жасалуы мүмкін.

2. Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісім, егер қылмыстардың ол болмағанды біреуі осы бапта және осы Кодекстің 612-бабында көзделген талаптарға сәйкес келмесе, қылмыстардың жиынтығына қатысты жасалмайды.

617-2-бап. Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісім жасаудың салдары

1. Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісім жасаудың салдары мыналар болып табылады:

1) осы Кодекстің 192-бабында белгіленген мерзімдерде сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталуы;

2) осы Кодекстің 382-бабының екінші бөлігіне және 64-тармауына сәйкес істің сот талқылауының жүргізілуі.

2. Тұлғаның кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы жасалған процестік келісімнің шарттары орындалмауы тоқтатылған сотқа дейінгі тергеп-тексеруді немесе қылмыстық қудалауды осы Кодекстің 291-бабында көзделген тәртіппен қайта бастауға алып келеді.

3. Сот шешім қабылдау үшін кенесу бөлмесіне кеткенге дейін күдіктінің, айыпталушының немесе сотталушының кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісімнен бас тартуға құқығы бар.

4. Тараптардың кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісім жасаудан бас тартуы оны қайтадан жасау туралы өтінішхат мәлімдеуге келергі келтірмейді.

617-3-бап. Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы мәміле нысанында процестік келісім жасау туралы өтінішхатты қарау тәртібі

1. Күдікті, айыпталушы, сотталушы қылмыстық іс бойынша іс жүргізудің кез келген сәтінде сот кеңесу бөлмесіне кеткенге дейін кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы мәміле нысанында процестік келісім жасау туралы өтінішхат мәлімдеуге құқылы. Процестік келісім прокурордың бастамасы бойынша жасалуы мүмкін.

2. Тергеп-тексеруді жүзеге асыратын орган күдіктінен, айыпталушыдан, сотталушыдан не қорғаушыдан кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы мәміле нысанында іс жүргізу туралы процестік келісім жасау туралы өтінішхатты алып, осы Кодекстің 613-бабында көзделген негіздерді ескере отырып, процестік келісім жасау туралы мәселені шешу үшін келіп түскен өтінішхатты қылмыстық іс материалдарымен бірге үш тәулік ішінде прокурорға жібереді.

Прокурор тергеп-тексеруді жүзеге асыратын органның істі талап етіп алдырады, осы баптың үшінші және төртінші бөліктерінде көзделген әрекеттерді орындайды, істе процестік келісім жасау мүмкіндігі барын көріп, қорғаушы тарапы оны жасау туралы мәселені талқылауды ұсынады не өтінішхатты қанағаттандырудан бас тарту туралы жазбаша хабарлайды.

3. Прокурор процестік келісім жасау мүмкіндігі туралы мәселені қарау кезінде:

1) тұлғаның жасаған іс-әрекетінің кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы мәміле нысанында іс жүргізу туралы процестік келісім аясына жататын не жатпайтынын;

2) процестік келісім жасау туралы өтінішхатты тұлғаның ерікті түрде мәлімдегенін және оны жасаудың салдары туралы білетінін;

3) тұлғаның жиналған дәлелдемелерге және іс-әрекеттің саралануына дәуласпайтынын;

4) тұлғаның өзі келтірген зиянның сипаты мен мөлшеріне және азаматтық талап қоюға келесінін;

5) істе қылмыстық қудалауды тоқтатуға алып келетін мән-жайларды көре екенін тексеруге міндетті.

Көрсетілген мән-жайларды анықтау үшін прокурор күдіктіні, айыпталушыны, сотталушыны (күзетпен ұсталып отырғанды жеткізуді талап етеді), оның қорғаушысын және жәбірленушіні шақырады, олардың процестік келісім жасау мүмкіндігі туралы пікірін анықтайды. Прокурор өтінішхатты берген тұлғаға процестік келісім жасаудың салдарын, оны жасаудан бас тарту құқығын түсіндіреді.

4. Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісім жасауға жәбірленушінің келісімін алу талап етілмейді.

Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісім жасауға туралы өтінішхат жөніндегі шешім қылмыстық іс прокуратураға келіп түскен кезден бастап он тәулік ішінде қабылданады.

Прокурордың процестік келісім жасаудан бас тартуы шағым жасалуға жатпайды, алайда бұл кейіннен процестік келісім жасауға келергі келтірмейді.

617-4-бап. Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы мәміле нысанында процестік келісім жасау тәртібі

1. Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісімде:

1) оның жасалған күні мен орны;

2) прокуратура органының процестік келісімді жасаушы лауазымы даамы;

3) процестік келісім жасаушы күдіктінің, айыпталушының немесе сотталушының тегі, аты және екеңінің аты (ол болған кезде), туған күні мен жері, тұрғылықты жері және айналысатын ісі, оның қорғаушысының тегі, аты, екеңінің аты (ол болған кезде);

4) қылмысты оның жасалған уақытын, орнын, сондай-ақ осы Кодекстің ережелеріне сәйкес дәлелденуге жататын басқа да мән-жайларды көрсете отырып сипаттау;

5) Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің осы қылмыс үшін жауаптылық көзделетін бабы, бөлігі, тармағы;

6) күдіктінің, айыпталушының немесе сотталушының қылмыс жасауғады өзінің кінәсін мойындауы және заңсыз иемденілген, оның ішінде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі активтерін өз еркімен қайтару міндеті;

7) қайтарылуға жататын заңсыз иемденілген активтердің, оның ішінде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі активтердің тізбесі мен сипаттамасы, олардың тұрған жері;

8) процестік келісімде көрсетілген шарттарды сақтаған және міндеттемелерді орындаған кезде күдіктіге, айыпталушыға немесе сотталушыға қатысты қолданылуы мүмкін, қылмыстық жауаптылықты, жазалауды жеңілдететін мән-жайлар және қылмыстық заңнаманың нормалары;

9) прокурор өтінішхат беретін, Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің ережелеріне сәйкес тұлғаны қылмыстық жауаптылықтан босату мәселелері;

10) процестік келісім жасасқаннан кейін күдікті, айыпталушы немесе сотталушы жасауға міндеттенетін әрекеттер;

11) заңсыз иемденілген активтерді Қазақстан Республикасының заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы заңнамасына сәйкес құрылған Арнаулы мемлекеттік қорға немесе басқарушы компанияға аудару (аударым жасау) немесе беру мерзімдері мен тәсілдері;

12) күдіктінің, айыпталушының немесе сотталушының қылмыстық тергеп-тексеру мәселелері және заңсыз иемденілген активтерді қайтару бойынша прокурормен өзара іс-қимыл жасау және ынтмамақтасу жөніндегі міндеті;

13) процестік келісім жасаудың салдары және кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісім жасалғаннан кейін прокурордың қылмыстық іс бойынша әрекеті;

14) күдіктінің, айыпталушының немесе сотталушының кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісімнің шарттары орындалмауының салдары;

15) кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісімде тараптар келіскен басқа да шарттар мен міндеттер көрсетіледі.

2. Процестік келісімнің шарттарында тұлға кәсіпкерлік қызметті жүргізудің, оның ішінде заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілерде белгіленген бәсекелестік емес қолайлы жағдайларына байланысты, сол сияқты тиісті тауарлар, жұмыстар немесе көрсетілетін қызметтер нарығында экономикалық ресурстарды, оның ішінде тиісті тауар нарығында үстем немесе монополиялық жағдайға ие болатын және (немесе) не болған нарық субъектілерінің акцияларын (жарғылық капиталдарға қатысу үлестерін) тікелей немесе жанама иелену жолымен іс жүзінде шоғырландыру нәтижесінде үстемге кірістерді алған жағдайларда, тұлға активтерді иеленген қалпы кезеңде алған осындай үстемге кірістердің сомаларын қайтару көзделуге тиіс.

3. Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы процестік келісім жазбаша түрде жасалады және оған прокурор, күдікті, айыпталушы немесе сотталушы, сондай-ақ оның қорғаушысы қол қояды.

Процестік келісімге қол қойылғанға дейін күдіктінің, айыпталушының немесе сотталушының өз қорғаушысымен бірге оның ережелерін оңаша және құпия талқылауға құқығы бар.

617-5-бап. Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы мәміле нысанында процестік келісім жасасқаннан кейін прокурордың, тергеушінің қылмыстық іс бойынша әрекеттері

1. Кінәні мойындау және заңсыз иемденілген активтерді қайтару туралы мәміле нысанында процестік келісімге қол қойылғаннан кейін прокурор күдіктіге, айыпталушыға, сотталушыға қатысты бұлтартпау шарасының күшін жою не оны өзгерту қажеттігі туралы мәселені қарайды. Іс бойынша тергеу әрекеттерін және процестік әрекеттерді жүргізу қажет болған жағдайда прокурор істі сотқа дейінгі тергеп-тексеру органына жібереді.

2. Тергеуші күдіктінің, айыпталушының кінәсін растауға жеткілікті көлемде дәлелдемелер жинауд

(Соңы. Басы 1, 9-10-беттерде)

1) 11-баптың бірінші бөлігінің 4-4) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«(4-4) егер заңды тұлғаның құрылтайшысы (қатысушысы, мүшесі) және (немесе) басшысы болып табылатын жеке тұлғаның Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 216, 218, 218-1, 235-1, 237, 238-баптары бойынша қылмыстары үшін жойылмаған немесе алынбаған сотталғандығы бар болса»;

2) 14-2-бапта: бірінші бөлік 7) тармақшасындағы «өзгерген кезде енгізіледі.» деген сөздер «өзгерген» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 8) тармақшамен толықтырылсын:

«8) заңды тұлғаның бенефициарлық меншік иесі өзгерген кезде енгізіледі.»;

екінші бөліктің «және 7)» деген сөздер «, 7) және 8)» деген сөздермен ауыстырылсын.

13. «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңына:

50-баптың 4-тармағының екінші бөлігінде:

1-4) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«1-4) банктердің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен мемлекеттік кірістер органдына Қазақстан Республикасының валюталық заңнамасына сәйкес бақылауға жататын экспорттық немесе импорттық операциялар бойынша ақпаратты және (немесе) құжаттарды беруі»;

15) тармақшадағы «ұсынуы банк құпиясын жария ету болып табылмайды.» деген сөздер «ұсынуы» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 16) тармақшамен толықтырылсын:

«16) активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органның бірінші басшысы не оның міндетін атқаратын адам қол қойған, «Зансыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бекітілген тізілімнің үзінді-көшірмесі қоса берілген жазбаша сұрау салуы бойынша банктердің тізілімге енгізілген тұлғалар бойынша банк құпиясын құрайтын ақпаратты, мәліметтер мен құжаттарды беруі банк құпиясын жария ету болып табылмайды.»;

14. «Аудиторлық қызмет туралы» 1998 жылғы 20 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 17-баптың 4-тармағының бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

«4. Мемлекеттік кірістер органдарына ұсынылатын мәліметтерді, сондай-ақ «Зансыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органға ашып көрсетілетін (берілетін) мәліметтерді қоспағанда, аудитор және (немесе) аудиторлық ұйым аудит, салықтар бойынша аудит жүргізуге арналған шартты орындау кезінде алған мәліметтер коммерциялық құпияны құрайды.»;

2) 20-баптың 2-тармағында:

2) тармақшадағы «коммерциялық» деген сөз «Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларды қоспағанда, коммерциялық» деген сөздермен ауыстырылсын;

4) тармақшадағы «хабарлауға міндетті.» деген сөздер «хабарлауға» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 5) тармақшамен толықтырылсын:

«5) коммерциялық құпияны құрайтын мәліметтерді қоса алғанда, «Зансыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мәліметтерді өзі қатысушысы болып табылатын аудиторлық ұйымның басшысына хабарлауға міндетті.»;

3) 21-баптың 2-тармағы 11) тармақшасындағы «сақтауға міндетті.» деген сөздер «сақтауға» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 12) тармақшамен толықтырылсын:

«12) коммерциялық құпияны құрайтын мәліметтерді қоса алғанда, «Зансыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мәліметтерді активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органға ашып көрсетуге (беруге) міндетті.»;

15. «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына:

43-баптың 3-тармағының бірінші бөлігі мынадай мазмұндағы 2-1) тармақшамен толықтырылсын:

«2-1) бірінші басыы не оның міндетін атқарушы адам қол қойған, «Зансыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бекітілген тізілімнің үзінді-көшірмесі қоса берілген жазбаша сұрау салу бойынша активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органға»;

16. «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» 2009 жылғы 28 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 1-бапта:

3-4) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«(3-4) заңды тұлғалардың бенефициарлық меншік иелерінің тізілімі – қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл мақсатында заңды тұлғалардың бенефициарлық меншік иелері туралы мәліметтерді есепке алуға және сақтауға арналған мемлекеттік дереккөз»;

мынадай мазмұндағы 3-5) тармақшамен толықтырылсын:

«(3-5) заң мәселелері жөніндегі тәуелсіз маман – заң қызметтерін дербес те, әріптес немесе заң көмегін көрсететін кәсіпкерлік субъектісімен еңбек шартының негізінде жұмыскер ретінде де көрсетілетін жеке тұлға»;

2) 5-баптың 3-тармағы бірінші бөлігінің 2-2) тармақшасында:

екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

«Клиенттің – заңды тұлғаның, заңды тұлға құрмашының шетелдік құрылымның бенефициарлық меншік иесін анықтау мақсатында қаржы мониторингінің субъектісі осындай клиенттің құрылтай құжаттарының және акцияларын ұстаушылар тізілімінің, заңды тұлғалардың бенефициарлық меншік иелері тізілімінің не басқа да көздерден алынған мәліметтердің негізінде оның меншігі мен басқару құрылымын анықтайды.»;

мынадай мазмұндағы үшінші бөлікпен толықтырылсын:

«Бүр ретте, егер бенефициарлық меншік иесін анықтау кезінде заңды тұлға берген ақпарат заңды тұлғалардың бенефициарлық меншік иелерінің тізілімінде көрсетілген ақпаратқа сәйкес келмеген және мұндай заңды тұлғаның қызметі кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға байланысты деп пайымдауға жеткілікті негіздер болған жағдайда, қаржы мониторингінің субъектісі мұндай заңды тұлғамен іскерлік қатынастарды тоқтатуға немесе оларды орнатудан бас тартуға міндетті.»;

3) мынадай мазмұндағы 6-1-бапмен толықтырылсын:

«6-1-бап. Заңды тұлғалардың бенефициарлық меншік иелерінің тізілімі

1. Заңды тұлғалардың бенефициарлық меншік иелерінің тізілімін уәкілетті орган жүргізеді.

2. Заңды тұлғалардың бенефициарлық меншік иелерінің тізілімі мынадай мәліметтерді қамтиды:

1) заңды тұлғаның атауы;

2) заңды тұлғаның бизнес-сәйкестендіру нөмірі;

3) заңды тұлғаның ұйымдық-құқықтық нысаны;

4) заңды мекеңежайы;

5) заңды тұлға басшысының тегі, аты, әкесінің аты (егер ол жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілсе);

6) заңды тұлғаның бенефициарлық меншік иесінің тегі, аты, әкесінің аты (егер ол жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілсе);

7) заңды тұлғаның бенефициарлық меншік иесінің азаматтығы;

8) заңды тұлғаның бенефициарлық меншік иесінің жеке басын куәландыратын құжаттың нөмірі;

9) заңды тұлғаның бенефициарлық меншік иесінің меншік үлесінің мөлшері;

10) бенефициарлық меншік иесінің жеке сәйкестендіру нөмірі (бар болса).

3) мынадай тұлғалардың бенефициарлық меншік иелерінің тізілімін уәкілетті орган:

1) өзге де мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерімен интеграциялау;

2) құқық қорғау органдарының, арнаулы мемлекеттік органдардың уәкілетті органға өз қызметі шеңберінде анықталған заңды тұлғалардың бенефициарлық меншік иелері туралы ақпаратты беруі;

3) уәкілетті органның өзге де мемлекеттік органдар мен ұйымдарға сұрау салулар жіберуі;

4) уәкілетті органның сұрау салуы бойынша заңды тұлғалардың өздерінің бенефициарлық меншік иелері туралы ақпарат пен мәліметтерді беруі;

5) қаржы мониторингі субъектілерінің өз қызметі шеңберінде анықталған заңды тұлғалардың бенефициарлық меншік иелері туралы ақпарат пен мәліметтерді беруі арқылы жүргізеді.

4. Уәкілетті орган бенефициарлық меншік иелерінің тізілімінен заңды тұлғаның бенефициарлық меншік иесі туралы ақпарат пен мәліметтерді:

1) өздерінің бақылауындағы субъектілер бойынша қаржы мониторингі субъектілерінің Қазақстан Республикасының қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауын бақылауды өз құзыреті шегінде жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарына;

2) құқық қорғау органдарына және арнаулы мемлекеттік органдарға;

3) қаржы мониторингі субъектілеріне беруді жүзеге асырады.

Уәкілетті орган берген ақпарат дербес деректерді, сондай-ақ заңмен қорғалатын өзге де ақпаратты жинау, оңдеу шарттарын бұзу болып табылмайды.

5. Заңды тұлғалардың бенефициарлық меншік иелерінің тізілімін жүргізу тәртібін уәкілетті орган айқындайды.»;

4) 12-3-баптың 5-тармағы мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Заңды тұлғалардың бенефициарлық меншік иелері туралы мәліметтер мен құжаттарды ұсынуға, уақтылы ұсынбау, сондай-ақ анық емес мәліметтер мен құжаттарды ұсыну Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылыққа алып келеді.»;

5) 18-баптың 3-тармағында:

бірінші бөлікті «Құқық қорғау органдары» деген сөздер «Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органды қоспағанда, құқық қорғау органдары» деген сөздермен ауыстырылсын;

мынадай мазмұндағы бесінші бөлікпен толықтырылсын:

«Қаржы мониторингіне жататын операциялар туралы мәліметтер мен ақпарат активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органға Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының және уәкілетті органның бірлескен нормативтік құқықтық актісінде айқындалатын тәртіппен электрондық нысанда беріледі.»;

6) 19-4-баптың 10-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«10. Активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті орган шетелдік соттарға Қазақстан Республикасының шығарылған ақшаның және (немесе) өзге де мүлкінің құқықтық мәртебесін немесе меншік құқығы белгілеу туралы азаматтық талап қоюларды беру бойынша жұмыс жүргізеді.»;

17. «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» 2010 жылғы 2 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 9-баптың 1-тармағының 4-1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«(4-1) соттардың талап қоюды қамтамасыз ету немесе талап қоюды қамтамасыз етудің күшін жою туралы ұйғарымдары, сондай-ақ соттардың алдын ала қамтамасыз ету шаралары немесе алдын ала қамтамасыз ету шараларының күшін жою туралы ұйғарымдары»;

2) 75-бап мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Зансыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекет кірісіне айналдырылған ақшаның және (немесе) өзге де мүлкінің құқықтық мәртебесін немесе меншік құқығы белгілеу туралы азаматтық талап қоюларды беру бойынша жұмыс жүргізеді.»;

17. «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» 2010 жылғы 2 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 9-баптың 1-тармағының 4-1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«(4-1) соттардың талап қоюды қамтамасыз ету немесе талап қоюды қамтамасыз етудің күшін жою туралы ұйғарымдары, сондай-ақ соттардың алдын ала қамтамасыз ету шаралары немесе алдын ала қамтамасыз ету шараларының күшін жою туралы ұйғарымдары»;

2) 75-бап мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Зансыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекет кірісіне айналдырылған ақшаның және (немесе) өзге де мүлкінің құқықтық мәртебесін немесе меншік құқығы белгілеу туралы азаматтық талап қоюларды беру бойынша жұмыс жүргізеді.»;

17. «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» 2010 жылғы 2 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 9-баптың 1-тармағының 4-1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«(4-1) соттардың талап қоюды қамтамасыз ету немесе талап қоюды қамтамасыз етудің күшін жою туралы ұйғарымдары, сондай-ақ соттардың алдын ала қамтамасыз ету шаралары немесе алдын ала қамтамасыз ету шараларының күшін жою туралы ұйғарымдары»;

2) 75-бап мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Зансыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекет кірісіне айналдырылған ақшаның және (немесе) өзге де мүлкінің құқықтық мәртебесін немесе меншік құқығы белгілеу туралы азаматтық талап қоюларды беру бойынша жұмыс жүргізеді.»;

17. «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» 2010 жылғы 2 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 9-баптың 1-тармағының 4-1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«(4-1) соттардың талап қоюды қамтамасыз ету немесе талап қоюды қамтамасыз етудің күшін жою туралы ұйғарымдары, сондай-ақ соттардың алдын ала қамтамасыз ету шаралары немесе алдын ала қамтамасыз ету шараларының күшін жою туралы ұйғарымдары»;

2) 75-бап мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Зансыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекет кірісіне айналдырылған ақшаның және (немесе) өзге де мүлкінің құқықтық мәртебесін немесе меншік құқығы белгілеу туралы азаматтық талап қоюларды беру бойынша жұмыс жүргізеді.»;

17. «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» 2010 жылғы 2 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 9-баптың 1-тармағының 4-1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«(4-1) соттардың талап қоюды қамтамасыз ету немесе талап қоюды қамтамасыз етудің күшін жою туралы ұйғарымдары, сондай-ақ соттардың алдын ала қамтамасыз ету шаралары немесе алдын ала қамтамасыз ету шараларының күшін жою туралы ұйғарымдары»;

2) 75-бап мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Зансыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекет кірісіне айналдырылған ақшаның және (немесе) өзге де мүлкінің құқықтық мәртебесін немесе меншік құқығы белгілеу туралы азаматтық талап қоюларды беру бойынша жұмыс жүргізеді.»;

17. «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» 2010 жылғы 2 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 9-баптың 1-тармағының 4-1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«(4-1) соттардың талап қоюды қамтамасыз ету немесе талап қоюды қамтамасыз етудің күшін жою туралы ұйғарымдары, сондай-ақ соттардың алдын ала қамтамасыз ету шаралары немесе алдын ала қамтамасыз ету шараларының күшін жою туралы ұйғарымдары»;

2) 75-бап мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Зансыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекет кірісіне айналдырылған ақшаның және (немесе) өзге де мүлкінің құқықтық мәртебесін немесе меншік құқығы белгілеу туралы азаматтық талап қоюларды беру бойынша жұмыс жүргізеді.»;

17. «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» 2010 жылғы 2 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 9-баптың 1-тармағының 4-1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«(4-1) соттардың талап қоюды қамтамасыз ету немесе талап қоюды қамтамасыз етудің күшін жою туралы ұйғарымдары, сондай-ақ соттардың алдын ала қамтамасыз ету шаралары немесе алдын ала қамтамасыз ету шараларының күшін жою туралы ұйғарымдары»;

2) 75-бап мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Зансыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекет кірісіне айналдырылған ақшаның және (немесе) өзге де мүлкінің құқықтық мәртебесін немесе меншік құқығы белгілеу туралы азаматтық талап қоюларды беру бойынша жұмыс жүргізеді.»;

17. «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» 2010 жылғы 2 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 9-баптың 1-тармағының 4-1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«(4-1) соттардың талап қоюды қамтамасыз ету немесе талап қоюды қамтамасыз етудің күшін жою туралы ұйғарымдары, сондай-ақ соттардың алдын ала қамтамасыз ету шаралары немесе алдын ала қамтамасыз ету шараларының күшін жою туралы ұйғарымдары»;

2) 75-бап мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Зансыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекет кірісіне айналдырылған ақшаның және (немесе) өзге де мүлкінің құқықтық мәртебесін немесе меншік құқығы белгілеу туралы азаматтық талап қоюларды беру бойынша жұмыс жүргізеді.»;

17. «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» 2010 жылғы 2 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 9-баптың 1-тармағының 4-1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«(4-1) соттардың талап қоюды қамтамасыз ету немесе талап қоюды қамтамасыз етудің күшін жою туралы ұйғарымдары, сондай-ақ соттардың алдын ала қамтамасыз ету шаралары немесе алдын ала қамтамасыз ету шараларының күшін жою туралы ұйғарымдары»;

2) 75-бап мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Зансыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бекітілген тізілімнің үзінді-көшірмесі қоса берілген жазбаша сұрау салу бойынша»;

21. «Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы» 2015 жылғы 12 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 12-бапта:

2-тармақтың 8) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«8) Қазақстан Республикасы Президентінің келісімімен

немесе оның тапсырмасы бойынша ғана Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің активтерін пайдалануға, зейнеткерлік активтерін сенімгерлік басқаруға»;

мынадай мазмұндағы 5, 6, 7 және 8-тармақтармен толықтырылсын:

«5. Жоғары аудиторлық палата жергілікті бюджет қаражатына мынадай негіздер бойынша:

1) Қазақстан Республикасы Президентінің және оның Әкімшілігінің тапсырмасы бойынша;

2) мемлекеттік органдардың, ревизиялық комиссиялардың, жеке және заңды тұлғалардың жолдаымдары бойынша;

3) құқық қорғау органдарының ақпаратты бойынша аудит жүргізуге құқылы.

6. Осы баптың 5-тармағының 2) және 3) тармақшаларында көзделген негіздер бойынша жергілікті бюджет қаражатына аудит жүргізу туралы шешім кейіннен Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігі хабардар етіле отырып, Жоғары аудиторлық палатаның отырысында көпшілік дауыспен қабылданады.

7. Жоғары аудиторлық палата заңды күшіне енген сот актілері бар аудит материалдарын қоспағанда, мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдары аудитінің қорытындыларын мынадай негіздер бойынша:

1) Қазақстан Республикасы Президентінің және оның Әкімшілігінің тапсырмасы бойынша;

2) Жоғары аудиторлық палатаның шешімі бойынша қайта қарауға құқылы.

8. Жоғары аудиторлық палатаның жұмысы туралы тоқсан сайын берілетін ақпарат шеңберінде мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдары аудитінің қорытындыларын қайта қараудың жүргізілетін туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігіне хабар беріледі.»;

2) 15-баптың бірінші бөлігі мынадай мазмұндағы 13) тармақшамен толықтырылсын:

«13) мыналарға:

орталық мемлекеттік органдардың ішкі аудит қызметтері үшін – мемлекеттік органды, оның ведомстволарында, аумақтық бөлімшелерінде, ведомстволық бағынысты ұйымдарында; облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органдарының ішкі аудит қызметтері үшін – жергілікті бюджеттерден қаржыландырылатын және тиісті облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың әкімшілік бағынысты аумағындағы атқарушы органдарда, олардың бөлімшелерінде және ведомстволық бағынысты ұйымдарында ақпараттық жүйелердің деректерін талдауды жүзеге асырады.»;

3) 19-бапта:

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдары осы баптың 2 – 5-тармақтарының сәйкес басқа мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдары жүргізген мемлекеттік аудит нәтижелерін, егер оларды сот Қазақстан Республикасының азаматтық процесінің заңнамасына сәйкес зансыз деп танымаса, таниды. Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдары ішкі мемлекеттік аудит жөніндегі уәкілетті органның сапаны бақылауынан өткен ішкі аудит қызметтерінің сәйкестігіне мемлекеттік аудиттің нәтижелерін таниды.»;

2-тармақ «орған» деген сөзден кейін «және іш